Debates of the Assam Legislative Assembly, 1971 **Budget Session** Vol. I No. II

The 24th March, 1971

CONTENTS

	Pages
Starred Questions and Answers.	1
Complaint of Breach of Privilege—	
Disclosure of the Budget by the All	
India Radio.	23
Attention To A Matter of Urgent	
Pulic Importance—Finding of a Naxalite	
Arms Factory at Maligaon.	45
Par Notice under Rule 301 relating to	
discovery of bombs,	47
Debae on the Governor's Address.	47

thot for Issue!

Resolutionly Inside Library

REFERENCE

Not for Issue'

Resolve Toly Theide Clorary

Assembly Assembled after the fourth General Elections
under the Sovereign Democratic Republican
Constitution of India

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong, at 10 A. M. on Wednesday, the 24th March 1971:

PRESENT

Shri Mohi Kanta Das, M. A., B. L., Speaker, in the Chair, twelve Minister, five Ministers of State, two Deputy Ministers and fifty seven Members.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

during the Session. The report is not ready yet and

(To which oral answers were given)

Re: Site for New Capital

Shri Dulal Chandra Barua asked:

- * 49. Will the Chief Minister be pleased to state—
  - (a) Whether the Government has come to a final decision about the selection of site for the new capital of Assam?
  - (b) If so, where the new capital will be constructed and when the construction will be started?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied: 49. (a) & (b)—The site for the new capital of the State

has not yet been decided. The matter is, however, receiving the urgent attention of Government. The decision in regard to starting construction will be taken after the site is selected. The reply given to Starred Question No. 19 on 17th March 1971 may be referred to.

- Shri Dulal Chandra Barua—Only my question is that as the Chief Minister said that the Meghalaya State is coming into being very soon after the amendment of the Constitution in the current session of the Lok Sabha, can we expect the decision of the State Govt. in respect of finalisation of the site during the Budget Session
- Shri Mahendra Mohan Choudhury—We shall try to do it but I cannot assure the House that it shall be given during the Session. The report is not ready yet and we shall try to expedite it and if possible, we will place the decision on the table of the House.
- Shri Jalaluddin Ahmed—মেঘালয় ৰাজ্য হোৱাৰ পাচত আমাৰ ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা স্থানান্তৰিত কৰিবলগীয়া হ'ল। এতিয়া মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এখন ৰাজধানী স্থাপন কৰিবলৈ হলে কি কি স্থবিধাৰ আৱশ্যক হয় ?
- Shri Mahendra Mohan Choudhury—আপুনিটো ৰাজধানীতে আছে। গতিকে যিবিলাক শ্ববিধাৰ আৱশ্যক সেইবিলাকটো আপুনি দেখা পাইছে।
- Shri Dulal Chandra Barua—Whether after finalisation of the site and other things by the Committee appointed by the Government and by the Cabinet Sub-Committee the hon. Chief Minister will take the hon. Members

- of this House into confidence before coming to a final decision to the effect?
- Shn Bhubaneswar Barman— পৃথক মেঘালয় ৰাজ্য সৃষ্টি হোৱাৰ পাচত
  আমাৰ ৰাজধানী চিলঙৰ পৰা স্থানান্তৰিত কৰিবলগীয়া হৈছে। এইটো কেন্দ্ৰীয়
  চৰকাৰৰ দায়িত্ব যিহেতু আমি চলিভ বিধান সভাতে এটা সৰ্বসন্মতি ক্ৰেমে
  প্ৰস্তাব লোৱা ভাল হব আৰু এইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ পঠাব লাগে।
- Shri Mahendra Mohan Choudhury—তেনেকৈ প্ৰস্তাৰ লোৱাৰ কোনো প্ৰশ্ন হুঠে। আমি যি আলোচনা কৰিব লাগে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত কৰি আছো আৰু কৰিম।
- Shri Giasuddin Ahmed—There is a strong rumour that Gauhati will be selected as the capital of Assam. What has the hon, Chief Minister got to say about this?
- Shri Mahendra Mohan Choudhury—I do not want to comment on any rumour.
- Shri Bhadreswar Gogoi—এইটো কথা সচাঁ নেকি যে আমাৰ চৰকাৰে আৰু ৫ বছৰ ইয়াত থাকিবৰ কাৰণে মেঘালয় চৰকাৰৰ লগত কথা বতবা পাতি আছে।
- Shri Mahendra Mohan Choudhury—আমাৰ মেঘালয় চৰকাৰৰ লগত কোনো কথা পতাৰ আৱশ্যক নাই। যি কথা পাতিব লাগে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগতহে পাতিম।
- Dr. Bhupen Hazarika—ইয়াত ৰাজধানী থকাৰ কাৰণে আমি মেঘালয় চৰকাৰক ভাৰা দিবলগীয়া হৈছে নেকি ?
- Shri Mahendra Mohan Choudhury—আমি ভাৰা দিবলগীয়া হোৱা নাই। বৰঞ্চ আমাৰ যি বিলাক ঘৰত মেঘালয় চৰকাৰে অফিচ আদি চলাই আছে তাৰ বাবে তেওঁলোকেহে ভাৰা দিব লাগে।
- Shri Hiralal Patwary—কালি মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যেতিয়া ৰাজধানীৰ

স্থান সম্পর্কত কৈছিল তেতিয়া তেজপুবৰ নাম লোৱা নাছিল। এবাব বিত্তমন্ত্রী
ডাঙৰীয়াই নোক আশ্বাস দিছিল যে মোৰ view point টো কমিটিক
দিব। কিন্তু যেতিয়া মুখ্যমন্ত্রীয়ে তেজপুবৰ নাম নললে মই স্থাধিব
খুজিছো যে নোব view point টো কমিটিলৈ পঠাইছেনে নাই ? স্থান
বাচনিব ক্ষেত্রত তেজপুব নামটোও সুমাব লাগে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury— এতিয়ালৈকে ৰাজধানীৰ স্থান
সম্পৰ্কত যি বিলাক নাম উলাইছে সেই আটাই বিলাকক বিবেচনা
কৰিব নোৱাৰি। মাত্ৰ কেইখনমানহে আমি বিবেচনাৰ কাৰণে লৈছো।
Shri Hiralal Patwary—কেলেকে কাৰ্য্য কৰিব

Shri Hiralal Patwary—তেজপুৰত নহলেও তাৰ ওচৰে পাজৰে উত্তৰ বা দক্ষিনপাৰে শিলঘাটত হলেও আমাৰ কোনো আপন্তি নাই কিন্তু মোৰ কথা হল যে মোৰ view point টো কমিটিলৈ পঠালেনে নাই। আৰু যি কেইখন ঠাই বিবেচনাৰ কাৰণে লৈছে তাৰ ভিতৰত তেজপুৰৰ নামটো আছেনে নাই ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—মই আগতেই কৈছো যে যদি আজিলৈকে যিমান বিলাক নাম ওলাই সেই আটাই বিলাককে বিবেচনা কৰিব লগীয়া হলে বছত সময় লব সেই কাৰণেই যিবিলাক ঠাইৰ নাম লিখিত ভাবে আহিছে সেই বিলাকত আমাৰ বিবেচনা আবদ্ধ ৰাখিছো। Shri Bhadreswar Gogoi—ৰাজধানী সম্পৰ্কত মুখ্যমন্ত্ৰীৰ নিজা মত কি !

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এই সম্পর্কত মোৰ নিজ্ঞস্য কোনো মত নাই। কমিটিয়ে যি মত দিয়ে সেয়ে মোৰ মত।

Shri Ramesh Mohan Kouli—ৰাজধানীৰ কাৰণে স্থান নিৰ্ব্বাচন কৰিবৰ কাৰণে যি খন Expert Committee গঠন কৰি দিছে সেই কমিটিয়ে কি কি বিষয়ে তদন্ত কৰি ৰাজধানীৰ স্থান নিৰ্ণয় কৰিব—এই কথা মুখ্য-মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব পাৰেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—যি কেইটা কথা ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি কমিটিয়ে Report দাখিল কৰিব সেই কেইটা হল—The site should have a compact area with 3000 or more area of land avoiding cultivable land. (2) In case of hilly tracks, areas suitable for construction purposes should be considered, (3) Matters relating to construction of roads, laying of water supply and power as also other infrastructure should be taken into consideration, (4) Rough estimate of the cost involved.

Shri Ramesh Mohan Kouli—নিৰাপত্তাৰ কথা ইয়াত নাই নেকি !
Shri Mahendra Mohan Choudhury—নিৰাপত্তাৰ কথা সকলো ঠাইতে
আছে।

Re: Fire Brigade Station at Marigaon Shri Pitsing Konwar asked:

- * 50. Will the Chief Minister be pleased to state—
  - (a) Whether a public representation has been received by
    Government for opening a Fire Brigade Station at Marigaon in Nowgong District?
  - (b) Whether it is a fact that many unfortunate families have to suffer loss of property due to fire incident and for delay of arrival of the Fire Brigade Party due to long distance and for non-receipt of the information in time?
- (c) If the reply to (a) and (b) be in the affirmative whether
  Government will be pleased to consider this matter
  sympathetically for opening a Fire Brigade Station at
  Marigaon keeping in view of long distance from
  Nowgong to the remotest village of the western part
  of Nowgong?

Shri Mahendra Mohan Choudhuary (Chief Minister) replied: 50. (a)—Yes.

- (b)-Yes. total loss sustained in 1969-70 is Rs. 71,140 and, that in 1970-71 is Rs. 40,000 only.
- (c)—The need to establish rhe Station at various places in the State are known to Government but it is not within the means of the Government to have Fire Fighting Stations everywhere. Therefore, any commitment at this stage is not possible.

Re: Transfer of Inspector of Schools, Nowgong

M. A. Musawwir Choudhury asked:

- * 51. Will the Chief Minister be pleased to state-
- (a) Whether Government is aware of the fact that the Inspector of Schools, Nowgong was transferred twice in 1969? most and norman engage relicing a radiative (a)
- (b) If so, why orders of transfer were not carried out?
- (c) Who stayed the orders of transfer and why?
- (d) Whether an enquiry was made about the allegations brought by three Hon'ble Members of Assam Assembly on the floor of the august House against this Inspector?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied:

- 51. (a)—He was ordered for transfer once on 19th July 1968, but subsequently on 3rd August 1968 the transfer order was stayed. In no other time there was anymore transfer order passed.
  - (b)—Does not arise.
  - (c)—Does not arise. (d)—The allegations were enquired into by the D.P.I. and the Deputy Commissioner, Nowgong and were found to be untrue.

Re: Gauhati Development Authority

Shri Sailan Medhi asked:

- * 52. Will the Minister-in-charge of Town and Country planning be pleased to state—
- (a) 2 Whether it is a fact that the Government decided to hand over charges of Gauhati Development Authority to the present Town Planner at Gauhati temporarily for six months?
- (b) Whether it is also the fact that on 31st December 1970
  a letter to the effect was issued from the Government
  requesting the Town Planner to take the charges of
  Gauhati Development Authority?
- (b) Whether it is also a fact that on the following day a telegram was sent from the Government asking Shri M. Bora to take the charges of Gauhati Development Authority?
- Shri Kamakhya Prasad Tripathi [Minister (Town and Country Planning)] replied:
- 52. (a) (b) & (c)—Government in the Town and Country Planning Department decided to appoint the State Town Planner as Chairman, Gauhati Development Authority in addition to his duties, as an experimental measure for a period of six months, with effect from 1st January 1971 when Shri M. Gogoi was to retire. The proposal was sent to Appointment Department on 4th December 1970 for their concurrence only on the afternoon of 31st December 1970, However, on 29th December 1970, Shri Gogoi had been

advised to hand over charge to Shri Bora, Town Planner of the Gauhati Development Authority, as an internal arrangement, pending decision by the Government, On 31st Dec mber 1971, the State Town Planner was asked to take over charge, on receipt of concurrence from the Appointment Department. But before the State Town Planner could do so Shri Boro, the Town Planner of the Gauhati Development Authority had already taken over charge from Shri Gogoi. On 2nd January 1971, therefore, Government reconsidered the matter and decided that the temporary arrangement need not be disturbed.

- Shri Sailen Medhi—When it was decided once that the Chairmanship of the Gauhati Development Authority should be given to the State Town Planner, how Government thought it necessary to change that decision and ask the Chairman, Gauhati Development Authority, who was to retire, to give charge to Shri Bora, who was the Town Planner of the Gauhati Development Authority?
- Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Because of the delay in receiving concurrence of the Appointment, Shri Bora had taken temporary charge.
- Shri Sailen Medhi—Unless there was an order from the Government how could Shri Bora take charge?
- Shri Kamakhya Prasad Tripathi-Order was there.
- Shri Sailen Medhi—The original order as that State Town Planner should take over charge from the Chairman,

Gauhati Development Authority. May I know from Government how that decision was changed?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—The decision changed in this way there was delay in the Appointment Department to whom the matter was referred for concurrence. While it was pending in the Appointment Department, the time of retirement of Shri Gogoi came. So the man who was there on the site was asked to take over. After he had taken over it was found that he had the same qualifications as the State Town Planner. Therefore, it was thought that for this temporary period we need not disturb him.

Shri Sailen Medhi—I want to know one thing. Because of some difficulties, either legal or practical, the Gauhati Development Authority could not function properly and the provisions which were laid down in the Act itself could not be implemented by the Gauhati Development Authority in the greater Gauhati area. Therefore, does not the Government think it proper to effect proper co-ordination between the Gauhati Development Authority and the Town Planner for smooth functioning of the whole adminstration, so that the provisions of the Act can be properly implemented in the greater Gauhati area?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—We agree with the hon member that there should be proper co-ordination, but it should be remembered that the State Town Planner is in charge of the entire State—all the towns in the

State—whereas the Gauhati Development Authority is confined only to a local area. Therefore, if we place him in charge of the Gauhati Development Authority he will get bogged down there and the rest of the State will suffer.

Shri Dalal Chandra Barua—Under the present arrangement the State Town Planner is to make planning, but he is not allowed to play any role in respect of implementation for which almost all the plans become defective in implementation because this is left in the hands of the non-technical people. In the case of the Gauhati Development Authority the Chairman is a non-technical man having no knowledge of planning and other things, for which a huge amount of money is being wasted. Therefore by considering all these aspects and also considering the recommendations of the Public Accounts Committee that the Town and Country Planner should be fully associated with the implementation of the plans, do not Government think it proper to bring about such an arrangement?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I have not seen that recommendation of the Public Accounts Committee. My own idea is that the Town Planner of the State, who is responsible for planning for the towns of Assam, should not be bogged down in one particular town. The Gauhati Town Planning Authority should be an independent person. Now, this Mr. Bora has passed Town Planning; therefore, to say that he is not qualified would not be correct. He is a qualified person.

The third point is with regard to wastage. So far as the Gauhati Town Planning Authority is concerned, the money given to them uptill now is too insignificant considering the total requirement of the Gauhati Town Planning Authority. Therefore, to say that huge funds have been wasted is not correct. In point of fact, if you give too little the chances are that it will be wasted, but if you give adequate the chances are that it will be properly utilised.

Shri Dulal Chandra Barua—After all the plans are made by technical people and unless they are associated with the executing authority, there cannot be successful implementation. Unless the technical people are allowed to play a significant role in respect of implementation of the plans, the schemes cannot become successful. Therefore, may I request the Minister, Town and Country Planning, to consider this aspect seriously and reorganise the entire set-up, so that there may not be any impediment in the way of successful implementation of the plans?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—We are anxious about it all the time.

Shri Sailen Medhi—The State Town Planning Authority are preparing a scheme of sewerage for the greater Gauhati area. That scheme is to be implemented through some agency. The Gauhati Development Authority is the agency who can implement this scheme, but since that authority has not done the whole planning it

will be difficult for them to implement it. Unless the Town Planner is also entrusted to implement the scheme it will not be possible for the Gauhati Development Authority to implement it alone. Therefore, do not the Government think it proper that there should be full co-ordination between the Planning Authority and the Development Authority for successful implementation of these schemes?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I have already agreed that there must be perfect co-ordination.

Shri Kamini Mohan Sarma—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথাটো জনাবনে কি যে Gauhati Development authority আৰু Town planning এই গুয়োটাৰে লগত কোনো সামঞ্জন্য নথকাৰ ফলতেই আমাৰ গুৱাহাটী মহানগৰীক পূব শৰণীয়া আৰু গান্ধীবস্তীৰ নিচিনা ঘন বসতীপূৰ্ণ ওখ ঠাইও দহৈ গল। চাবিওফালে নলী, নৰ্দমানোৰ বন্ধ হৈ থকাৰ ফলত আৰু নলা-নৰ্দমা নথকাৰ ফলত বাৰিষা কালত ধাবাসাৰ ববষ্ণ হোৱাৰ পানী জমি থকাৰ ফলত ইয়াত বাস কৰা পৰিয়াল বিলাকৰ ঘৰৰ ভেটি, পত্নলি আনকি খিৰিকীৰ ওচবলৈকে পানী উঠে। এই অস্কুবিধা দূৰ কৰাৰ কাবণে চৰকাবে কি ব্যৱস্থা কৰিছে ? আৰু যদি এতিয়ালৈকে কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই তেন্তে অদূৰ ভবিষ্যতে এই পৰিয়াল বোৰৰ দূৰাৱস্থা দূৰীকৰণৰ কাৰণে চৰকাৰে কিবা বিবেচনা কৰিবনে কি ?

পূব শৰণীয়াকে আদি কৰি গান্ধীবস্তীৰে সৈতে এটা বিবটি অঞ্চল।
এই অঞ্চলৰ ভিতৰতে Tarini Charan Multipurpose High School
আৰু আমাৰ ruling Congress A.P.C.C. office ওএই অঞ্চলতে। এই
বিৰাট এলেকাটো ধাৰাসাৰ বৰষুণৰ ফলত ডুবি থাকিব লগা হয়।
এই দূৰ্ভগীয়া অৱস্থাটো দূৰীকৰণৰ কাবণে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লব আৰু যদি
লোৱা নাই তেন্তে ভৱিষ্যতে কি ব্যৱস্থা লব ? এই সদনতে পৰিষ্কাৰ ভাবে
জানিব বিচাৰিছো।

- Shri Kamakhya Prasad Tripathi—তাত যি বিলাক drainage আছিল তাক re-constructed কৰিব লাগে। ততুপৰি য'ত মানুহ বহিব নেলাগিছিল তাতো মানুহে ঘৰ সজাৰ ফলত drainge reconstructed কৰাটোও বন্ধ হৈ গ'ল। আকৌ সকলো পৰ্য্যায়তে যিমান কাম হব লাগে সিমান হোৱা নাই। Gauhati Development Authority ৰ তিনিটা scheme drainage sewage আৰু Sewe trage কৰিব লাগে। ইয়াৰ কাৰণে ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাত খুউব কম টকা ধৰা হৈছে। কাৰণ ৪ কোটি টকা যথেষ্ট নহয়। গতিকে State plan ত যথেষ্ট টকা ধৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণেই এই কাম আৰু সম্ভৱপৰ নহব।
- Shri Giasuddin Ahmed—Sir, the whole matter appears to be very much confusing. We have been hearing of the Gauhati Development Authority, Gauhati Town Planner and this and that. Sir, may I know from the hon' Minister what has happened about Gauhati Municipality?
- Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Gauhati Municipality is there. The hon' Member will appreciate that the Gauhati Development Authority has much wider jurisdiction than Gauhati Municipality. It is about 12 sq. miles in length whereas as far as Gauhati Municipality is concerned, it covers only about 2 and half square miles, All the suburban areas are under the Gauhati Development Authority.
- Shri Giasuddin Ahmed—What is the relation between the Gauhati Municipality and the Gauhati Development Authority?

(Voice-Just like a father and a son)

Shri Kamakhya Prasad Tripathi-Function of Gauhati Muni-

cipality is limited. The function of Development Authority is to plan for future growth, that means, to vitualise that in next 20 years, Gauhati will be developed so much that plans will have to be provided for transport, sewearage, water supply etc.

Phys Rich Par Re : Pay Committee of the Pay Re :

Shri Maneswar Boro asked;

- * 53. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state—
- (a) Whether it is a fact that Government of Assam has decided to set up a pay committee to examine the question of enhancement of pay, allowances and other benefits to the State Government employees?
- (b) If so, the composition of the committee and its terms of reference?
- (c) How many employees would be benefited as a result of the set up of this Pay Committee in the State?
- Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister Finance) replied-
- 53. (a)—It has been decided by Government to set up a Pay Committee.
- (b)—This question of Committee's composition as also its terms of reference are under the active consideration of Government.
- (c) -This can be ascertained only after the recommendation of the Committee are made available.
- Shri Maneswar Boro—এই pay committee গঠন কৰিবলগীয়া হ'ল কিয় ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—আমাৰ আগৰ pay committee হবৰ আজি ১০ বছৰ উকলি গল গতিকে দৰমহা পাতি নতুনকৈ নিৰ্ণয় কৰিবলগীয়া হৈছে বুলি আমাৰ Employee সকলেও কৈছে।

Shri Maneswar Boro বস্তুৰ দাম বঢ়াৰ কাৰণে কৰিছে নেকি ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi তাৰ কাৰণে pay committee

Shri Maneswar Boro —গভৰ্ণৰৰ ভাষণত আছে যে বস্তুৰ দাম বঢ়াৰ কাৰণে
Pay Committee কৰা হৈছে।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—দাম বঢ়াটোও এটা গৌণ কাৰণ কিন্তু
মুখ্য element নহয়। সময়ৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ লগে লগে সকলো চাহিদাৰ
পৰিবৰ্ত্তন হৈছে আৰু consumption pattern ও পৰিবৰ্ত্তন হৈ গৈছে।
Shri Maneswar Boro—মই স্থাধিছো বস্তুৰ দাম বঢ়াৰ কাৰণে pay

committee क्बिए त नारे ! कह क्यापिए केवू र पा

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—কেৱল দাম বঢ়াৰ কাৰণেই pay committee গঠন কৰা হোৱা নাই। তাৰ কাৰণে D.A. বঢ়ালেই হ'লহেতেন কিন্তু বস্তুৰ দাম বঢ়াটো এই ক্ষেত্ৰত গৌণ কাৰণহে।

Shri Maneswar Boro—চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত কি ভাবিছে যে বস্তুৰ দাম নিয়ন্ত্ৰিত কৰিবনে নে pay committee গঠন কৰি থাকিব ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—মাননীয় সদস্যই এইটো বৰ ভাল কথা কৈছে। আগতে শতকৰা ৩ ভাগ মানুহে D.A., পাইছিল। কিন্তু এতিয়া সকলোৰে কাৰণে D.A. ৰ প্ৰশ্ন আহিছে। ৰস্তুৰ দাম নিয়ন্ত্ৰণ নকৰি D.A. বঢ়াই দিলে মুজাফীতি ঘটে। গতিকে বস্তুৰ দাম স্থিৰীকৃত নকৰিলে plan Execution ত বহুত অসুবিধা হয় বুলি সেইদিনা প্ৰধানমন্ত্ৰীয়েও হৈছে।

Shri Maneswar Boro—Pay Committee set up কৰি pay বঢ়াব ভাল কথা, ইয়াত অফিচাৰ সকলেও সহাৰি জনাব। কিন্তু তুখীয়া খেতিয়ক বাইজৰ কাৰণে, গাওঁত কাম কৰা সকলৰ কাৰণে কি ভাবিছে ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi মই সেই বিষয়ে মাননীয় সদসাৰ লগত একমত। D.A. বঢ়ালে এক বৰ্গৰ ক্ৰয়শক্তি অক্ষুন্ন ৰখা হব কিন্তু

তাৰ পৰা ভাল ফল নহব। সেই কাৰণে মাননীয় সদস্যই তোলা প্ৰশ্নটো এতিয়া সমাজত কেইবা ক্ষেত্ৰতে উঠিছে গতিকে ৰাইজৰ মনত যি বিক্ষোত জন্মিছে সেইটো আঁতৰাবলৈ চিন্তা কৰা হব।

Shri Bhubaneswar Barman—বেতন নির্দ্ধাৰণ কৰাৰ কথা উঠিছে কিন্তু
১৯৬৪ চনতে pay committee য়ে যি ভাবে দৰমহা নির্দ্ধাৰণ কৰিছিল
সেইমতে বহুতো ক্ষেত্ৰত বহুত কর্মচাৰীয়ে দৰমহা পোৱা নাই আৰু
পঞ্চায়ত বিভাগৰ কর্মচাৰী সকলোৱেও D.A. পোৱা নাই। তেওঁলোকে
জটিল সমস্যাৰ সন্থীন হৈছে। তেওঁলোকৰ D.A. কিয় কটা হ'ল ?
Shri Kamakhya Prasad Tripathi—এইটো বেলেগ প্রশ্ন কৰিলে উত্তৰ
দিব পৰা হব।

Shri Kamini Mohan Sarma—এইটো মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ পৰা জানিৰ বিচাৰিছো যে এই দৰমহা কমিচন হলে দৰমহা বাঢ়ে। কিন্তু অতি তথৰ কথা যে চতুৰ্থ পৰ্য্যায়ৰ সকলৰ প্ৰতি সহান্তভূতি সহকাৰে বিবেচনা কৰা নাই।

যাৰ ফলত এই চতুৰ্থ পৰ্য্যায়ৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ পৰিয়াল অচল হৈ পৰিছে।

মই মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ পৰা এইটো আশ্বাস বিচাৰিছো যে নতুনকৈ গঠিত
হোৱা দৰমহা কমিটিত চতুৰ্থ পৰ্য্যায়ৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ প্ৰতি সহান্তভূতি

সহকাৰে বিবেচনা কৰিব নেকি ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—আমি বেতন কমিটি কৰিব খোজাৰ অৰ্থ হ'ল যে আমি সহানুভূতি সহকাৰে তেওঁলোকৰ প্ৰতি নাায় বিচাৰ কৰিব খুজিছো। এই কাৰণে কমিটি কৰি দিয়া হব আৰু Judge এ (chairman) ৰায় দিব। তাত মন্ত্ৰীয়ে হস্তক্ষেপ কৰিব নোৱাৰে।

Shri Keho Ram Hazarika—মন্ত্রী মহোদয়ব পৰা জানিব বিচাৰিছে৷
যে এই pay কমিটিয়ে অকল চৰকাৰী চাকৰীয়াল সকলৰ কথা বিবেচনা
কৰিবনে অর্ধ চৰকাৰী কর্মচাৰী যেনে স্কুল মান্তৰ, পঞ্চায়ভৰ কর্মা, চকিদাৰ,
পিয়ন আদিৰ বিষয়ে pay কমিটিয়ে বিবেচনা কৰিব ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—যিবিলাক চৰকাৰী চাকৰীয়ালৰ defination ত পেলাব পৰা যায় তেওঁলোকৰ কাৰণে হব। Shri Hiralal Patwary—যোৱা বছৰৰ ৰাজেটত ঘাটি প্ৰায় ৪২ কোটি টকা। এইবাৰ যিখন বাজেট Place ৰ কৰিছে ইয়াতো ঘাটি ১০ কোটি টকা। এই ক্ষেত্ৰত pay কমিটি resource implementation কৰি কৰিম বুলি ভাবিছেনে ? আৰু দ্বিতীয় কথা হৈছে যে মানুহৰ মাজত আলোচনা হৈছে যে চৰকাৰে কৰ্মচাৰী সকলৰ কাবণে চিন্তা কৰিছে কিন্তু কৰ্মচাৰী সকলৰ পৰা কিমান থিনি কাম আদায় কৰিব পাৰিছে ? এই বিষয়ে চৰকাৰে চিন্তা কৰিছেনে ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—এই কামৰ কাৰণে terms of reference ত চামিল কৰিব খুজিছো। ২য় আমাৰ বাজেট ঘাটি হৈ আছে, সেইকাৰণে pay কমিটি কৰিব খোজা নাছিলো। কিন্তু ভাৰত চৰকাৰে নিজৰ চাকৰীয়াল সকলৰ কাৰণে Pay কমিটি কৰি দিয়াত আমি বিপাণ্ডত পৰিলো। ইতিমধ্যে অন্যান্য কিছুমান State ত Pay কমিটি কৰিছে আৰু আমিও Pay কমিটি কৰিবলৈ বাধ্য হৈছো। আৰু এইটো implementationৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰ চাপিব লাগিব।

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, I have got a Point of Order. We have seen Parlimentary etiquette and conventions. Here Sir "Members wishing to address the House should rise in their seats until they succeed in "Catching the eye of the Speaker." No member should speak unless he or she has caught the eye of the Speaker, and has been called upon by him or by a sign to address the Chair." Therefore, I would request you to kindly stress your eyes all over the house so that you may see the members who are standing to catch your eyes. We generally stand and shout to catch your eyes or ears but we fail to do so. I humbly appeal to your to stress your eyes all sides of the House so that you may see us.

Mr, Speaker-Yes, in that case the hon. members should

co-operate with the Speaker. We have got rules about asking supplementaries that should also be followed by the House. Therefore, if all at a time want to speak then I will have to call one of them.

Shri Giasuddin Ahmed—Yes, Sir, that is to be done. Unless you call everybody will continue to shout. And in that case you will have to call any one of us promptly so that others may sit down.

Shri Dulal Chandra Bar 1a—মই চৰকাৰৰ এই সিন্ধান্তটো অভিনন্দন জনাইছো যে এখন Pay কমিটি পাতি কৰ্মচাৰী সকলৰ মঙ্গলৰ কাৰণে বিবেচনা কৰিব। কিন্তু যোৱা যিখন Pay কমিটি গঠন কৰা হৈছিল তাৰ দ্বাৰা নিম্ন স্তৰৰ কৰ্মচাৰী সকল উপকৃত হোৱা নাই। বৰ্ত্তমান যি Pay কমিটি গঠন কৰা হব, সেই Pay কমিটি কি ভিত্তিত গঠন কৰিব আৰু এই কমিটি ভাৰত চৰকাৰে কৰা কাৰণে কৰা হৈছে নে কৰ্মচাৰী সকলৰ দাবী প্ৰণাৰ্থে কৰা হব । আমাৰ আগৰ Pay কমিটিৰ তিতা-কেহা লগা অভিজ্ঞতা সোৱঁৰি এনে এটা Pay কমিটি গঠন কৰিব লাগিব, যিটোত resource, efficiency আৰু অন্যান্য ব্যৱস্থাওঁ চোৱা হব। গতিকে চৰকাৰে আগৰ ধৰণে গঠন নকৰি এনে এখন Pay কমিটি কৰিব লাগে যাতে সকলো কথাকে ভালধৰণে বিবেচনা কৰা হয়। এই সম্পৰ্কে চৰকাৰে বিবেচনা কৰিবনে •

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—মাননীয় সদস্যৰ লগত মই একমত নহয়। তেখেতে কৈছে যে যোৱা Pay কমিটিৰ পৰা একো লাভ নহল। মই কওঁ যে যোৱা Pay কমিটিৰ পৰা নিমন্তৰৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ যথেষ্ট লাভ হৈছে বুলি মই দাবী কৰিব পাৰো। আৰু অসম চৰকাৰৰ Pay Bill double হ'ল। গতিকে একেবাৰে লাভ হোৱা নাই বুলি কোৱাটো শুদ্ধ নহয়। অহা শুকুৰবাৰে Cabinet মিটিঙ্ভে মীমাংসা কৰিব, তেতিয়া কব পাৰিম।

Shri Keho Ram Hazarika—महे मखी मरहामग्रक श्रविष्टिला य এই

Pay কমিটিয়ে চৰকাৰী চাকৰীয়াল সকলৰ কথা বিবেচনা কৰিবনে অৰ্দ্ধ চৰকাৰী স্কুল মান্তৰ, পণ্ডিত, পঞ্চায়ত কৰ্মচাৰী আদিৰ কথা বিবেচনা কৰিব ?

- Shri Kamakhya Prasad Tripathi—যিবিলাক চৰকাৰী চাকৰীয়ালৰ defination ত পৰে সেইবিলাকৰ কাৰণে বিবেচনা কৰিব।
- Shri Hiralal Patwary—বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰলৈ যাব। ইতিমধ্যে আমাৰ ৭০ কোটি টকা ঋণ হৈছে আৰু স্কৃত দিব লগা আছে। গতিকে এতিয়া ভাৰত চৰকাৰে ঋণ হিচাবে দিবনে Add ঋণ হিচাবে দিব ? যদি ঋণ হিচাবে দিব লগা হয় তেন্তে আৰু ঋণ বাঢ়ি যাব। গতিকে চৰকাৰে এই বিষয়ে কি বিবেচনা কৰিছে ?
- Shri Kamakhya Prasad Tripathi—ঋণ হিচাবে লৈ দৰমহা দিয়া পলিচিটো ভুল, এই কথাত মই একমত। এতিয়া ভাৰত চৰকাৰক grant হিচাবে বিচবা হব, যদি পোৱা নাযায় তেতিয়া পিচত চোৱা হব।
- Shri Sailen Medhi—কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৰ্মচাৰী সকলৰ বাবে pay committee কৰি দিয়া হব বুলি কৈ মধ্যকালীন নিৰ্ব্বাচন শেষ কৰি দিয়া হ'ল। সেইদৰে আমাৰ ইয়াতো Pay Committee হব বুলি ঘোষণা কৰি ১৯৭২ চনৰ নিৰ্ব্বাচনো পাৰ কৰি দিব নেকি ?
- Shri Kamakhya Prasad Tripathi গোটেই অসমৰ চাকৰিয়ালৰ সংখ্যা ৮৪ হাজাৰ কিন্তু আমাৰ ভোটাৰ সংখ্যা হ'ল ৪৪ লাখ। গভিকে ৪৪ লাখ মান্তহৰ মত ৮৪ হাজাৰ মান্তহে পৰিবৰ্ত্তন ঘটাৰ নোৱাৰে। চাকৰিয়াল বিলাকৰ ভোটৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিবৰ কাৰণে ছ্বাশা কৰা নাই।
- Shri Premadhor Bora—বিত্তমন্ত্ৰীৰ উত্তৰৰ পৰা বুজিছো যে অসম চৰকাৰৰ অৱস্থা এন্কেৱা হৈছে যে....... 'ঝণ কুখা ঘৃত নিবেজ্ঞ''; আজি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা ঋণ আনিহে চৰকাৰে চাকৰিয়ালৰ দৰ্মহা দিছে। কিন্তু মই জানিব খুজিছো যে ১৯৬৪ চনৰ Pay Committee ব কাম বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ বাকী আছে নেকি ? আৰু দ্বিতীয়তে যে এই নতুন Pay Committee হব তাত এই ৰাজ্য খনৰ সামগ্ৰীক ভাবে অৰ্থনীতিৰ প্ৰাধান্য ৰখা বিশেষকৈ ডাইল, তেল, নিমখ—চাকৰিয়ালৰ, শিক্ষক

সকলৰ, পঞ্চায়ত কৰ্ম্মীসকলৰ আৰু ছবেলা ছমুঠী খাবলৈ নোপোৱা লোকৰ নিত্য নৈমিন্তিক ব্যৱস্থাত বস্তুৰ কিনা দাম আদিৰ ওপৰত লক্ষ্য বাথি শিক্ষক; কৃষক বা অনাচৰকাৰী বা অৰ্দ্ধচৰকাৰী চাকবিয়ালৰ কিবা ব্যৱস্থা থাকিব নেকি ?

দিতীয় Pay Committee ৰ terms of reference ত থাকিবনে?
Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Terms of Reference ত
যি বিলাক কথা থাকিব । সেইবিলাক implement কবি আছে। আৰু
১৯৬৪ চনৰ Pay Committee য়ে যিবিলাক অনুমোদন দিছিল আমি
তাতকৈ বেছি হে দিছো।

Shri Bhubaneswar Barman মই যেতিয়া প্রশ্ন কৰিছিলো তেতিয়া বিত্তমন্ত্রীয়ে কৈছিল বেলেগ প্রশ্ন কবিলেহে তেখেতে উত্তৰ দিব পৰিব। কিন্তু মাননীয় বিত্তমন্ত্র'য়ে যেতিয়া অনুৰূপ প্রশ্নৰ উত্তৰ দিছেই সেই কাৰণেই মই শুধিব খোজো যে ১৯৬৪ চনৰ Pay Committee ৰ অনুমোদন মতে চাকবিয়ালব বেতন দিয়া হোৱা নাই অথচ কৈছে যে বহুত দিয়া হৈছে। গতিকে কি বেচি দিয়া হৈছে জনাবনে গ

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—মাননীয় সদস্যই যি কেইটা কথা শুধিছিল সেইটো Notice দিলেহে কব পাৰিম। বেচি কিহত দিয়া হৈছে বুলি যে শুধিছে তাত কব পাৰো যে :৯৬৪ চনৰ Pay Committee Reportৰ পিছত বহুতো আপত্তি Deptt. বিলাকৰ পৰা আহিছে। তাৰ কাৰণে প্রথমে আমি The man anomalies Committee কৰিবলগীয়া হৈছিল। সেই কমিটিৰ কথাবিলাক আমি বিবেচনা কৰি সেই মতে দি আছে। আৰু সেইমতে কাম বিলাক কৰি আছো। তাৰ পাচত Dass Commission কৰি দিয়া হল। এইদৰে Pay Committee ৰ অনুমোদন সংশোধন কৰোতে কৰোতে আৰু এটা Pay Committee পালেহিয়েই।

Shri A. N. Akram Hussain—Pay Committee ১৯৬৪ চনতে পতা হৈছিল আৰু সেই কমিটিৰ অনুমোদন বিলাক সংস্থাৰ কৰা কথা জানিয়ে আছো। কিন্তু চাকবিয়াল সকলে কমিটিৰ পৰিবৰ্ত্তে কমিশ্যান হব লাগে বুলি দাবি জনাইছে আৰু মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াইয়ো বোলে তাত সন্মতি দিছে লগতে আৰু এটা কথা আছে চাকবিয়াল সকলে এজন High court judge ক কমিশ্যানৰ Chairman কৰি দিব বুলি দাবী জনাইছে। মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব খোজো কমিশ্যান পাতিবলৈ আশ্বাস দিয়াটে। হয় নেকি গ Shri Mahendra Mohan Choudhury—মই কমিটি আৰু কমিশ্যানৰ Differenceটো উপলদ্ধি কৰিব পৰা নাই; যেতিয়া তেওঁলোকে কমিশ্যান কৰা কথা কৈছিল তেতিয়া মই কৈছিলো যে কমিটি আৰু কামশ্যানৰ মাজত কিবা পাৰ্থক্য খাকেনে মই বিবেচনা কৰি চাম আৰু High Court judge এজনক Chairman কৰিবলৈ কোৱাত মই কৈছিলো যে মই সেইটো বিবেচনা কৰিম। সেইকাৰ ণ এই বিষয়ে এতিয়া আৰু মই কোনো কথা কব খোজা নাই।

নতুন বাস্তাৰ বাবে টকা বিতৰণ

শ্ৰীশবত চন্দ্ৰ ৰাভাই স্বধিছে: সম্প্ৰান্ত কৰি কৰি কৰে কৰে কৰিছে ক

- *৫৪। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কবি জনাব নে—
  - (ক) ১৯৬৯ ইং চনৰ নবেম্বৰ তাৰিখে নতুন ৰাস্তাৰ বাবে—
    - (১) দৰংগিৰিব পৰা খাৰকুটালৈ ৩০,০০০ (ত্ৰিশহাজাৰ) টকা।
    - (২) কফলৰ পৰা কপিপাৰা বজাবলৈ ৩০,০০০ ত্ৰিশ হাজাৰ) টকা,
  - (৩) কঠাকঠিব পৰা শালপাৰা হৈ আটিয়াবাৰিলৈ ৪০,০০০ চল্লিশ হাজাৰ) টকা মুঠ এক লাখ টকা 273 অনুচ্ছেদৰ (under Article 275) পৰা মঞ্জুৰ কৰা হৈছিল নে ?
  - (থ যদি মঞ্ব কৰা হৈছিল, ভেনেহলে উক্ত ৰাস্তা তিন্টাৰ কাম কিয় আজি-লৈকে আৰম্ভ কৰা হোৱা নাই ?
  - (গ) এইবাৰ বাজেট অধিবেশন চলি থকা সময়ছোৱাৰ ভিতৰতে উক্ত ৰাস্তা তিনিটাৰ কাম হব বুলি আশা কৰিব পাৰি নে ?

গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীআলতাফ হুছেইন মজুমদাৰে উত্তৰ দিছে:

৫৪· (ক)—হয়, হৈছিল।

- ্থ)—দৰংগিবি-খাবকুটা ৰাস্তাৰ কাৰণে প্ৰাক্ষলনৰ অনুমোদন বিত্ত বিভাগৰ পৰা পোৱা হৈছে আৰু ৰাস্তা আৰম্ভ কৰিবৰ বাবে কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তাক নিৰ্দ্দেশ দিয়া হৈছে বাকী ছটা ৰাম্ভা বিত্ত বিভাগৰ পৰা অনুমোদনৰ কাৰণে পঠেৱো হৈছে।
- ্র (গ)—দবংপিবি-খাবকুটা বাস্তাব কাম আবস্ত কবিবৰ বাবে ক ধ্যবাহী অভি-যন্তালৈ জনোৱা হৈছে। বাকী ছটা বাস্তা বিষ্টু বিভাগৰ পৰা অন্থুমোদন পালে কাম আবস্তু কৰা হব।

শ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ বাভা— কোন তাৰিখত পঠোৱা হ'ল ? শ্ৰীসালতাফ হুচেইন মজু দাৰ—8-২-৭১ তাৰিখে পঠোৱা হ'ল।

- শ্রীশবং বাভা—মই Executive Engineer ব পৰা চিঠি পাইছো ২৬-৫-৭০ তাৰিখে যে Administrative Approva! নোহোৱা বাবেই কাম আৰম্ভ কৰিব পৰা নাই। এতিয়া মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে ১৯৭১ চনৰ ফেব্রুৱাৰী মাহত এদমিনিষ্ট্রেটিভ এপ্রুভেল পাবৰ কাবণে পঠোৱাৰ কথা। কোনটো তাৰিখ সত্য মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে ?
- শ্ৰীআলভাফ হুচেইন মজুমদাৰ—TA and WBC বিভাগৰ জৰিংতে বিভ বিভাগলৈ পঠোৱা হৈছে। Approval পালেই কাম আৰম্ভ কৰিব।
- শ্ৰীশৈলেন মেধি—আগৰ ৰাস্তাটোৰ কথা কি হ'ল ?
- শ্ৰীষ্মালতাক হুচেইন মজুমদাৰ সেই বাস্তাৰ অমুমোদন ১৩-৩-৭১ তাৰিখত পাইছো আৰু Executive Engineer ক জনোৱা হৈছে।
- শ্রীবিনয় কৃষ্ণ ঘোষ প্রতি বছৰ বাৰিষা কাৰীপাৰা গাওঁৰ সৈতে অন্যান্য ঠাইৰ যোগাযোগ বিচ্ছিন্ন হয়। এই কথা বিবেচনা কৰি চৰকাৰে ৰাস্তাবোৰৰ কাম সোনকালে আৰম্ভ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে !
- শ্ৰীআলতাফ হুচেইন মজুমদাৰ—বিত্তীয় অনুমোদন পালেই কাম আৰম্ভ কৰা হব। শ্ৰীমুহিধৰ পেগু – আমাৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা দেখিছো যে প্ৰশাসনীয় নহয় বিত্তীয় অনুমোদন নোহোৱাৰ বাবেই কামবোৰ লেহেম হয়। এই কথা চৰকাৰে স্বীকাৰ কৰিবনে ?
- শ্ৰীআলতাক হুচেইন মজুনদাৰ TA and WBC বিভাগৰ পৰা যি টকা পোৱা যায় সেইটোত কিছু সময় লাগে। বাকী বিলাকত বিত্ত বিভাগত অলপ

1971 Complaint of Breach of Privilege— Disclosure of the Budget by the All India Radio

সময় লাগে কাৰণ বিত্ত বিভাগত আকৌ scrutinise কৰে।

শ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ বাভা—ৰাজ্যপালৰ ভাষণতো গোৱালপাৰাক পিচপৰা বুলি কৈছে।

ইফালে বাস্তাৰ কাম administrative approval নোপোৱাৰ কাৰণেই

যদি ছই বছৰ পদম হয়, কেনেকৈ গোৱালপাৰা জিলা উ৯ত হব
 এই

ৰাস্তাৰ কাম কৰাত খবতকীয়া কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে

প

শ্ৰীআলতাক হুচেইন মজুমদাৰ—এই বিলাক ৫ বছৰীয়া আঁচনি। গতিকে ২-৩ বছৰতে সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰা নহয়। আন হাতে বিত্ত বিভাগৰ পৰা টকাৰ বছেৰেকীয়া allotment হয় কেন্দ্ৰৰ পৰা টকা পালে।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী—মন্ত্ৰীয়ে কৈছে ৫ বছৰতহে ৰাস্তা সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগে।
এই ৰাস্তাবোৰ আগেয়ে পঞ্চায়তৰ হাতত পাকোতে অন্ততঃ গাড়ী অহা-যোৱা
কৰিব পাৰিছিল ৷ কিন্তু এতিয়া মানুহো অহা যোৱা কৰিব নোৱাৰা কাৰণ
culvert বিলাক ভাঙি দিছে। এইবোৰ চৰকাৰে লক্ষ্য কৰিছেনে ?

শ্রীতালতাফ হুচেইন মজ্মদাব—অস্থবিধা হব পাৰে। সেই কাবণে যিবোৰ কাম হাতত লোৱা হয় সেইবোৰ সোনকালে সম্পূৰ্ণ কবিবলৈ চেষ্টা কৰা হব।
শ্রীভূবনেশ্বৰ বর্মণ—৪র্থ পৰিকল্পনাত লোৱা বাস্তবোৰ সোনকালে সম্পূৰ্ণ কবিবলৈ যদি
নির্দ্ধাৰিজ টকাতকৈ অধিক টকা নিদিয়ে তেনেহলে বিজ্ঞাগীয় বিষয়াসকলে
সম্পূৰ্ণ কবিব নোৱাৰে। গতিকে এই অতিবিক্ত টকা হয় ভাৰতচৰকাৰৰ পৰা
নহয় বিত্ত বিভাগৰ পৰা আনি ৰাস্তাবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা লৰ লাগে।

প্ৰীত্মালতাক হুচেইন মজুমদাৰ—এই ৫ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ৰাস্তাবোৰৰ কাৰণে বিত্ত বিভাগে ৰহেৰেকীয়া allotment হয়। কিন্তু বছেৰেকীয়া allotment ব কাৰণে টকা যথেষ্ট নহয়। সেইকাৰণে P. W. D. বিভাগৰ লগত ৰোগাযোগ কৰা হৈছে। তেওঁলোকে কৈছে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা যি টকা পায় সেই টকা বছেৰেকীয়া হিচাপে ভগোৱা হয়।

Complaint of Breach of Privilege - Disclosure of the Budget by the All India Radio.

* Shri Hiralal Patwary—Sir, under Rule 158 of the Rules and Procedure and Conduct of Business, I like to

^{*} Speech not corrected.

24

raise a complaint against the Finance Minister for leaking out the Budget.

- Mr. Speaker—Rule 161 says—"If the Speaker gives his consent under rule 158, the member making the complaint shall, after questions and before the list of business is entered upon, read his complaint and may make a short statement relevant thereto."
- Shri Hiralal Patwary—Sir, I fulfilled the conditions under Rule 158. I have already submitted a written Complaint about my allegation in conformity with the rule which says "by a complaint from a member", and Sir, you have received it, Rule 159 says "A member wishing to make a complaint of a breach a privilege shall give notice in writing to the Secretary before the commencement of the sitting on that day on which it is proposed to be made. If the complaint is founded upon a document the original thereof shall accompany the notice." Sir, that has been done. Rule 160 says "The right to raise a question of privilege shall be governed by the following conditions—
  - (i) not more than one question shall be raised at the same sitting—Sir, it is not there.
  - (ii) the question shall be restricted to a specific matter of recent occurrence;—Sir, it is a specific matter and of recent occurrence. Only on the last Sunday this news published.
    - (iii) the matter requires the intervention of the House—

Speech not corrected

Disclosure of the Budget by the All India Radio

Sir, it requires the intervention of the House. according to the Constitutional provision this Budget should be placed before the House. Our rule is also very clear that it should not be leaked out before it is presented before the House,

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)-Sir, he has not read his complaint.

Shri Hiralal Patwary-Sir, I am reading the complaint.-Complaint against the Finance Minister under Rule 156 of the Rules of Procedure and Conduct of Bisiness in Assam Legislative Assembly for disclosing Budget before placing the House,

"I like to make a complaint against the Finance Minister, Assam, under Rule and Procedure of the House for disclosing the Budget before placing in the House.

Sir, on 31.3.71 in local news 5.45 P.M. I have got news through All India Radio in which it has been said that no new taxation for 1971-72 proposed considering the over burden of taxes. Moreover it has been also said that the Budget will be a deficit by 43 crores etc. This is a question of breach of Privilege hence please give your consent so that I can make complaint beforethe House against the Finance Minister."

Sir, I am placing the following points support of my complaint. You will find in the Gover-

nor's Speech, there is not a single line anywhere to say that there will be no more taxation. Here in this copy of the statement which I have received through you it has been stated "Assam Finance Minister Tripathi will present Budget to the State Assembly tomorrow. AIR Shillong correspondent says that no fresh taxes are likely to be imposed. Tripathi in his recent speeches and statements has reiterated that Tax Rates are already very high in Assam and there is hardly any scope for imposing any fresh taxes. etc." This was broad caston 21.3.71 at 6.45 P.M. So far I know, Shri Tripathi has not ever said that there is hardly any scope for imposition of new taxes during meetings and discussions anywhere before the Budget was placed, except to the All India Radio. Last year he brought certain proposals for fresh taxations and we were thinking that there would be some taxation proposals. Sir, the All India Radio is a Government machinery. under the Information and Broadcasting Ministry of the Government of India. The Finance Minister may say that he is not responsible, but the representative of the AIR who has given out the news is responsible, but we cannot agree to it. Because if a figure concerning the Budget is leaked out, then the Finance Department may be responsible. But this is a speech given by the Finance Minister himself. This is a very serious matter. Suppose there is taxation or suppose there is no taxation, what will be the consequences on the economy of the State?

Sir, after the broadcast certain businessmen came to me and mentioned that there will be no taxation. I know for certain that some businessmen purchased some mustard oil and stored it ancitipating that there will be taxation on mustard oil and the price will be enhanced. Now when they found that there is no taxation from the announcement they sold these mustard oil at high prices to cheat the people: So this kind of leakage of Budget is bound to affect the economic policy as a whole. Now, Sir, leakage of budget is of serious consequence. The Hon'ble Finance Minister or somebady may say leakage of budget is not a question of breach of privilege. I have got certain reference about this leakage of budget in Lok Sabha as well as in the British Parliament. There also certain instances that the leakage of budget is regarded as offence. The Prime Minister herself last year has given punishment to certain employees and there are other instances where punishment has been given even for Newspaper, or other agencies or private persons. I am reading out the relevant portion-"On the 26th July, 1957, Shrimati Renu Chakravarty raised a point of privilege that Press Information Bureau had released to the Press an answer to Unstarred Question No. 182 which was originally put down on the Order paper for answer on the 23rd July, 1957, but then later converted into a Starred Question for answer on the 31st July, 1957. The Speaker advised the member to submit her point in writing to him. On the 27th July, 1957 the Speaker referring to the point raised by Shrimati Ranu Chakravartty on the previous day, observed: "This matter was raised as a breach of privilege. The Principal Information Officer has sent a letter of apology." Then why those punishments should not be deserved by the Finance Minister himself or any other big persons? Now I am reading a very important portion of Privileges relating to leakage of budget proposal, "Shri S. M. Banerjee gave notice of a motion to raise a question of privilege alleging leakage of a budget proposal. On the 10th March, 1959 when the matter was taken up in the House, the member stated that he had received a photostat copy of the following letter dated the 21st February, 1959, written from Delhi by M/S Salig Ram & Co., 14/70 Kutab Road, Delhi to their agents at Bangalore" In that letter it has been stated that "I have come to know that there are chances of enhancement of excise duty on Players and Gold flakes. As such, please make arrangements to keep stocks for 2/3 months". "The member stated that there was a leakage of taxation proposal regarding anhancement of excise duty on cigarettes as a result of which Messrs. Salig Ram & co. got a cue and hoarded stocks of cigarettes. Shri Banerjee contended that this leakage of taxation proposal before the formal presentation of the Budget by the Finance Minister on the 28th February, 1959 amounted to a breach of the privilege

of the House, Intervening in the debate, the Minister of Finance (Shri Morarji Desai) observed. "What I am concerned with is whether the letter can be taken as genuine. The letter does not show anything. It only shows that there are chances of the duty being enhanced. Anybody could say it. In the Free Press they mentioned 20 articles on which there was going to be enhancement; out of that four articles came up. That cannot be any divulgence of secrets. Then again, he does not say by how much it is going to enhanced. He mentioned only two brands. matter of fact it is on all brands that the duty has been enhanced" "Ruling that the leakage of budget proposals did not constitute a breach of privilege, the Speaker observed: "So far as this matter is concerned, it is not one of first impression. Sometime ago, in 1956, as the hon. Members may be aware, some cyclostyled or typed copies of the provisions in the budget or the proposals in the Finance Bill were circulated to various institutions and businesmen in Bombay. The matter was brought up here, when Shri C. D. Deshmukh was the Finance Minister. We went into that question elaborately, and this was my ruling then: "In the matter of determination of the privileges of the House we are governed by the provisions of Article 105 (3) of our Constitution, which states that the powers, privileges and immunities of the House are such as were enjoyed by the House of Commons

in the United Kingdom at the commencement of our Constitution. The precedents of the United Kingdom should guide us in determining whether any breach of privilege was in fact committed, in the present case. So far as I can gather, only two cases occurred in which the House of Commons took notice of the leakage of the budget proposals. They are known as the Thomas case and the Dalton case. In neither of these cases was the leakage treated as a breach of privilege of the House nor were the cases sent to the Committee of Privilege for enquiry. The prevailing view in the House of Commons is that until the financial proposals are placed before the House of Commons, they are an official secret. A reference of the present leakage to the Committee of Privileges does not therefore arise

"Though the leakage of budget proposals may not constitute a breach of privilege of the House, the Parliament has ample power to enquire into the conduct of a Minister in suitable proceedings in relation to the leakage and the circumstances in which the leakage occurred. In the two English cases aforesaid matters were brought to the notice of the House of Commons by a resolution or a motion for appointment of special committees or tribunal to enquire into the matter and report the facts there on to the House."

"When some members urged that the whole matter may be enquired into by a committee, the Speaker

did not approve of the suggestion and observed: "Our country also is not so barrent of intellect as not to be capable of speculating intelligently in advance the proposals that are likely to be made. We are in the Second Five Year Plan and already every man must be obsessed with the ideas that some kind of tax will be levied on something, particularly because necessaries will not be taxed, but only luxuries will be. So, if a man intelligently speculates and sends round a circular saying 'wait for two or three months. let us see'. I do not know how this House need appoint a Committee". The way of the start and the s

So, in that case it may not be a breach of privilege, but in my case it absolutely a breach of privilege because that was not directly concern of the Finance Minister, as that letter was written by a private person. M/s Salig Ram Co.

The Finance Minister in his budget speech has stated that there is hardly any scope for fresh taxation but the idea is the same. In the case of parliament, the Prime Minister has given assurance to the House that he will make enquiry and will deal with it seriously. It was not the ruling of the Chair, but assurance has been given by the Prime Minister. It is not so serious case; but here it is a serious offence directly related to Finance Minister, Now, Sir, I am reading Article 105 (3) "In other respects, the powers, privileges and immunities

of each House of parliment, and of the members and the committees of each House, shall be such as may from time to time be defined by Parlian ent by law. and until so defined, shall be those of the House of Commons of the Parliament of the United Ki: gdom. and of its members and committees at the commencement of this Constitution". So, it is governed by rules and occurances, which have been framed from time to time. What has happened in the British Parliament in the case of Thomas and Delton case, in neither of these two cases leakage was treated as breach of privilege. But here it is very serious offence, it cannot be disclosed. In Orissa, what has happened when an allegation was brought a strong ruling was given which categorically stated to be breach of privilege and that ruling was strong enough to warn the Government. As such, the leakage of budget is a serious offence. As I have, just now, told you that the businessmen have collected mustard oil like M/s Salig Ram Co.'s purchasing of Gold Flakes when they come to know that there is scope of imposition of taxes on mustard oil and that this deficit budget will be met by imposing taxes on mustard oil, As soon as they got news from the Radio, the clever businessmen ran for purchasing these articles. This announcement is absolutely a leakage. How the Hon'ble Finance Minister, has now stated this. I would like to know when

and at what place he has made the statement that there will be no scope for any taxation. Where? According to me never. Before he said this to the All India Radio never he has said that there is little scope for taxation in Assam. It has little difference between the Parliament case of Orissa and Bombay.

Now I am coming to our Budget Manual, It is clear Sir, according to our Budget Manual how to present a Budget. It is stated there "Under Article 202 (1) of the Constitution of India an annual financial statement showing the estimated receipts and expenditure of the State for every year is laid before the Legislature." According to our Rules of procedure "budget should be placed before the House not outside the House." Of course no rule can go against the Constitution. So I am reading the relevant portion of the Constitution. Article 202 says "The Governor shall in respect of every financial year cause to be laid before the House or Houses of the Legislature of the State a statement of the estimated receipts and expenditure of the State for that year". So nobody can go against the Constitution. Any leakage outside the House is the breach of privilege. Yesterday my friend Mr. Barua read out certain portion of Parliamentary Practices. I have also referred to articles 105 and 103. At page 119 of May's Parliamentary Practice it is said "by the ancient custom of parliament no act done at any committee should be divulged before the same be reported to the House"

Upon this principle the Commons, on 21st April, 1837, resolved "that the evidence taken by any selected committee of this House and the documents presented to such committee, and which have not been reported to the House, ought not to be published by any member of such committee or by any other person." In Kaul's Practice and Procedure of Parliament in connection with the case of Thomas and Dalton it has been stated. They are known as the Thomas case and the Dalton case. In neither of the cases was the leakage treated as a breach of privilege of the House nor were the cases sent to the Committee of privileges for enquiry. The prevailing view in the House of Commons is that until the financial proposals are placed before the House of Commons, they are an official secret. A reference to the present leakage to the Committee of privileges does not, therefore. arise. It is a secret document. Because, it was not divulged in a party meeting which is of a confidential character. But it was published through All India Radio. In this case the prime Minister assured the House to enquire into the matter. But in our case the Finance Minister said or announced through All India Radio that there will be no taxation. Sir, there is another case where the press has been punished (voice: why not the Minister?) Shrimati Renu Chakravarty, M.P. from West Bengal raised a privilege motion against certain paper in the Lok Sabha for leakage and the press was punished.

Why not the Minister if the press is punished? Last year when Krishnamachari was called for some discussion, you all know what happened for that.

Now, Sir, we are guided by rules. Sir, the Chair in which you are sitting, gave certain ruling and my friend Mr. Barua read it out. I do not want to repeat it. But only to place my argument I am reading it out. In this regard, we are aware, Sir, once in this House some leakage from the Supply Department came out. A Privilege Motion came. In this connection, in Decisions from the Chair in the Assam Legislative Assembly, page 52 the Speaker rules, "I have gone through the rulings of hon'ble Spekers in various Assemblies in this connection. By and large it is agreed that the policy statement should not be made before anyone without first making it known before the House which is in session". This is my point. It was an announcement given by the All India Radio and what is the consequence? What happened last year, Sir,? When the Hon'ble Finance Minister brought certain Bills before this House with certain taxation measures, the petrol depots increased the price before enforced by the Government before the it was Bills had got the assent of the Governor. The businessmen had realised more money. The Ruling of the Hon'ble Speaker is very clear. It was a policy matter. That matter relating to the Supply Department may not have been a policy statement, may be a little the

different, but here it is a policy matter and regarding the policy matter the ruling is very clear. And, even if it was not a policy statement, there is a ruling from the Speaker, late Hareswar Goswami, which reads as follows: "I do not consider it necessary to refer the motion to the Privilege Committee but I will surely urge upon the Government to remember that such announcements in future would be dealt with very strictly". But in this present case it is a policy matter and the Finance Minister's view has been announced by the All India Radio which was in connection of taxation and in connection with the budget. Therefore, I feel that my case has been established. If you so desire, I can go into details, I have got many documents, I have got many references. If you like I shall place these before the Committee or before you. Apart from all this, Sir, I was just astonished when I heard these things on the radio. I was telling myself, how the Finance Minister could give out such important news. Therefore, Sir, I am hundred percent sure that it is a clear case of privilege and I appeal to you to take appropriate action as you deem fit. The gravity of the case warrants that it should be referred to a Privilege Committee.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister Finance)—Sir, Mr.

Patwari has quoted a lot of references and books. All
these references and books would be relevant only after
it is proved that the Finance Minister leaked the

budget. At this stage we are concerned with whether the Finance Minister leaked the budget! Until that is established, the other references which have been given are a little premature. My answer to this is that the Finance Minister did not leak the budget. Did he make any statement about leaking the budget to the Reporter of the All India Radio? Now, all this is based upon a certain radio broadcast which came out. What is that radio broadcast? Sir, you have been kind enough to get a copy of the script from the All India Radio. This script, which is in my hand, is supposed to be the script. It nowhere says that the Finance Minister told anything to the All India Reporter. How does not it read? It reads, "Assam Finance Minister, Tripathi will present budget to the State Assembly tomorrow." Does it say that Assam Finance Minister said anything to the Reporter? It does not say so. What does he say? It says, "All India Radio's Shillong Correspondent says that no fresh taxation are likely to be imposed. Tripathi in his recent speeches and statements has reiterated that taxes are already very high in Assam and there is hardly any scope for increasing taxation." That does not mean that the budget is leaked. It says that in his recent speeches and statements he has been saying this. The Hon'ble Members know that this Government undertook to raise Rs. 25 crores by way of taxation for the Fourth Plan. We have told the Planning Commission that

we could not raise taxes, because there was no possibility of raising taxes. We have told the Planning Commission not secretly, we have told them publicly. We had two or three discussions. There we have told them that we would not be able to raise 25 Crores by way of taxation measure. There is hardly any scope for raising fresh taxes. This is not a secret stand taken by the Government of Assam. This is a public stand taken by the Government. Therefore, everybody knows that the Assam Government told the Planning Commission that they are not capable of raising State resources and at the same time they are not in a position to impose fresh taxes. All these Statements do not mean that there is leakage of budget. If there is leakage of budget, it has to be established first. This matter is known to the whole world and everybody in Assam knows that Govt. is not going to raise State resources by imposing fresh taxes. This cannot be taken as leakage of the budget. Therefore, the radio reporter has also given his report on the same basis. His report does not indicate at all the leakage of the budget. He has reported on the talk of the Assam Government and Planning Commission earlier. Obviously it does not establish any leakage of budget. It does not say anywhere that the statement is made in connection with the budget before its placing before the House. From all the statements made by the honourable member before the House are not enough

to establish that there is disclosure of budget before it is placed before the House. From the script which is made available from the A. I. R., it cannot be proved that there is leakage of budget.

*Shri Sailen Medhi-Mr. Speaker, Sir, we have just heard what the honourable Finance Minister has said. He has said that so far the radio announcement is concerned, unless it is proved that the Finance Minister gave it out to the reporter of the All India Radio, this motion cannot be brought by the hon'ble member Shri Patwary. But, Sir, the argument put forward by Shri Patwary specifically proved that the statement which was supposed to be placed before the House was given out by the Finance Minister. Sir, here it is clear on this particular point that the radio announcement that "tax rates are already very high in Assam and there is hardly any scope for imposing any fresh taxes" proved these things. The hon'ble Finance Minister has said that the Government had already discussed this matter with the Planning Commission and the Government have also told the Planning Commission that more State resources could not be raised by imposing fresh taxation. From the fact it is clear that this statement was given out on the day prior to placing of the budget in the House, People were eager to know what would be the consequence after placing the budget—whether there

^{*} Speech not corrected.

would be any fresh taxation or not. In that context, the bulletine given by the A.I.R. was on the basis of the statement made by the Finance Minister and the radio reporter reported like this. This indicates that it has no connection with the reported discussion which took place with the Planning Commission about two months ago. Categorically the Finance Minister never stated that he was not going to impose fresh taxes: He may have said something on some other occasion, but he cannot say these things unless these things are placed before the House. From the copies of announcement which have been given to us, it cannot be proved that he has not given out some statement. If the reporter of the A.I.R. has given the statement earlier to the radio, I have nothing to say. The Finance Minister should have put forward all document and say that this is my statement. He did not do so. He cannot say and indicate it on presumption. He has said these things prior to the date on which budget was placed before the House. On the question of leakage of budget two points are involved—one, leaking of the budget and the other is making a policy statement before placing it in the House. If leakage is not proved, then that he has given out the policy statement before placing it on the floor of the House is proved. If the Finance Minister would have introduced some new taxes in the budget, what would have happened? What hon'ble

41

member Shri Patwary has said is correct. Suppose there was fresh taxation in cigarette or mustard oil, then the whole economy of Assam would have been shattered and people would have suffered heavily. If there is minor increase of taxes then the next day, the whole economy of the State would have been jeopardised. Sir, he has made statement on the basis of which the All India Radio has given it. There is leakage of budget figure and he categorically said that there will be no fresh taxation. Secondly, he has disclosed the plans of the Govt. before placing the budget in the House and also before the Governor's address. By such an action he has committed contempt to the House and for such an action he should have resigned by now. Sir, one more thing I should touch. I refer to the Third Schedule of the Constitution of India. Here the Finance Minister when he was sworn in taken an oath. The oath is "I Shri K. P. Tripathi swear in the name of God that I will not directly or indirectly communicate or reveal to any person or persons any matter which shall be brought under my consideration or shall become known to me as a Minister of the State except as may be required for the due discharge of my duties as such Minister." Here Sir, he revealed certain things which he could not have done. By such an action he contravened the Third Schedule of the sacred constitution. This is dangerous in a parlimentary democracy. He could not honour the provisions of the

42 Complaint of Breach of Privilege— 24 March
Disclosure of the Budget by the All India Radio

constitution rather he defied it, therefore, to be on the right place he should immediately resign from the Govt. Again I would request you to refer the case to the Committee on Privileges.

Mr. Speaker—Mr. Barua speaks on the admissibility of the motion and not on merit.

Shri Dulal Chandra Barua-Mr, Speaker Sir, I do not like to take much time of the House as hon. Shri Patwary and others have already spoken about it. I want to point out only one thing that our Finance Minister has said that this sort of discussions have been taking place on many occassions with the Govt. of India and Planning Commission. I think that they did not go there to discuss about plan matters. They may go to represent the things to the Govt; of India and Planning Commission that is a different thing. this is a statement of the Finance Minister which has been included in the Budget Speech and this statement may be treated as a policy statement of the Govt. Not only that, Sir, it has got a retation with the policy of the Govt. It has been said that "Assam Finance Minister Mr. Tripathi will present the budget to the State Assembly tomorrow. There is no fresh taxation Measure". All these corresponds to the budget of the State. Sir, he is going to commit another breach of privilege, because we are concerned only with the budget speech delivered by the Finance Minister where the entire policy matter in respect of taxation and other

things are lying, by leaking out the policy statement of the Govt. before giving it to the House. Being a veteran man in the Govt. he ought to have followed the procedure. He took oath to maintain secrecy but he violated it. We are concerned only with the budget speech. That is the policy statement of the Govt. Therefore by disclosing the policy statement of the Govt. he committed breach of privilege of the House. I thing, Sir, this is a very serious matter and you will be kind enough to deal with the matter seriously so that this kind of reclessness on the part of a Minister should not be there.

Shri Bhupen Hazarika-I want to say something.

Mr. Speaker-Any new point?

Dr. Bhupen Hazarika-Yes, Sir. I want to add only to the contention of Shri D. C. Barua, Shri Medhi and Shri Patwari. In the news it was said that the Finance Minister inferred deficit of Rs. 44 crores. I would request you to take into consideration this point also.

*M. Shamsul Huda—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্য শ্রীহীৰালাল পাটোৱাৰী, শ্রীত্বলাল বৰুৱা আৰু শ্রীশৈলেন মেধিয়ে যিখিনি, কৈছে তাব লগতে মই এটা কথা যোগ দিব থুজিছো। আজি বিভ্নন্ত্রী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে বাজেট উৎখাপন কৰাৰ আগদিনা তেখেতে কোনো Statement দিয়া নাছিল। ইয়াতে লক্ষ্য কৰিব লগা কথা হৈছে যে, বাজেট উৎখাপন কৰাৰ আগদিনা যদি কোনো Statement দিয়া নাই তেন্তে All India Radio ভ কেনেকৈ বাতৰি দিব। গতিকে All India Radio ৰ

Speaker-I have heard both

^{*} Speech not corrected.

Correspondent ৰ আগত কথাটো প্ৰকাশ কৰা Definite নহলে জ্যোতিৰ বিদ্যাৰ দ্বাৰা All India Rad তই এই বছৰৰ বাজেটতে Tax লগোৱা হবনে নহয়, নাইবা অমুমানিক ঘাটি কিমান হব এই কথা জনাতো সম্ভব নহয়। বিত্মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে এইকথা বিলাক ৬ মাহমান আগবে পৰা নানা ৰকমে বহু মহলত আলোচনা কৰাৰ ফলত All India Radio ৰ Correspondent য়ে চই কথা বিলাক জনাতো অতি আচৰিত কথা নহয়। কিন্তু মই কওঁযে All India Radio ই বিত্তমন্ত্ৰীৰ পৰা সঠিক ভাৱে নাজানি তেওঁলোকে বাজেট উৎখাপন কৰাৰ আাগদিনা Radio ত প্ৰকাশ কৰাত তেখেত সকলৰো ভয় আছে। নতুন Tax নলগোৱা বুলি কোৱাৰ বাহিৰেও কিমান টকা বাজেটত Deficit হব সেইটো ভেখেতসকলে কেনেকৈ জানে ? গতিকে এইটো পৰিষ্কাবকৈ ওলাই পৰে যে, বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয় বাজেট উৎখাপন কৰাৰ আগদিনা All India Radio ৰ Representative ৰ আগত Statement দিছে। নহলে এই গোপনীয় খবৰ বিলাল তেওঁলোকে কেনেকৈ পাব ? আমি বিধান সভাৰ সদস্য হৈও যিবিলাক কথা নাজানো সেই বিলাক A.I.R. ৰ Representative য়ে কেনেকৈ জানিব। গতিকে এই বাজেটব বহুসা A.I.R Representative ৰ ৰ আগত প্ৰকাশ কৰা কাৰণে ইয়াত Breach of Priviege হৈছে। আৰু এইটো fit case for Sending it to the Privilege Committee.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—In this statement there is no mention as to what will be the deficit this year. It only says that the deficit in the next year's Budget is expected to be higher. Higher than what? Now, in the current year the deficit was Rs 42 crores and towards the end of the year it became Rs. 50 crores which means that the deficit increased during the course of the year. Therefore the surmise was that in the current year the deficit will be higher.

Mr. Speaker-I have heard both sides and I will pass

orders afterwards.

Shri Hiralal Patwary—Only one point, Sir, Kindly remember that point while deciding the case. It has been clearly stated that the deficit during the year will be more than last year's deficit. That means the figure was leaked out otherwise how will they know it? Moreover, the Finance Minister has not denied the charge.

Calling Attention to A Matter of Urgent Public Importance— Finding of a Naxalites Arms Factory at Maligaon.

Mr. Speaker-Next item, Shri Maneswar Boro.

Shri Maneswar Boro—Mr. Speaker, Sir, under Rule 51 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly I beg to call the attention of the Chief Minister to the news item appearing in Assam Tribune dated the 24th February, 1971 under the caption "Police discover Naxalites Arms Factory at Maligaon."

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)—Mr. Speaker, Sir, in response to the notice given by the hon. Member Shri Maneswar Boro, under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly regarding the news item 'Police discovers Naxalite Arms factory at Maligaon', I beg to submit as follows—

In the context of recent Lok Sabha Mid-term poll there were increased circulation of posters and pam-

phlets including threat to political rivals and vote seekers to soil smooth elecion in different parts of the State. The Party adherents of the extremist elements were also asked to set fire to polling booths. Information indicated that an extremist leader who gave different names & addresses to different individuals visited different parts of the State, including greater Gauhati. trying to build up Red Guard squads with a view to resort to violence and lawless activities including political assasination. He was found to be guiding some youth students of greater Gauhati under different Red Guard Squads with similar objective. In this connection. on February 20, 1971 Police searched some houses and meeting places of extremists in greater Gauhati including some in Maligaon Railway colony. police succeeded in arresting the aforesaid leader, who has since been identified as Biplab Ganguli Alias Ramu of West Bengal, along with eleven other local associates including seven students. Bessides large number of extremist literature were also recovered.

On February 21, Police recovered and seized one locally made pipe gun and some posters. Police also recovered on sealed bottle of nitric acid and another bottle containing acid from the same area along with large number of party literature. Some persons concerned in the conspiratorial activity have gone underground. Vigorous invegstigation has been continuing

to apprehend the underground workers and to recover similar arms and explosive reported to be acquired by the extremists. These 12 persons were arrested in connection with Gauhati P. S. case No 94 (2) 71 under Sections 120B/121A/122/1124A/302 of Indian Penal Code. Biplab Ganguly, alias Ramu was also wanted in case No. 108 (4) 70 under Sections 121A/124A/396 Indian Penal Code, Sections 3 & 4 of the Explosive Substances Act and two cases of murder.

The news item referred to discovery of a clandastine arms factory but no such factory has so far been found in course of search and investigation by police. Re: Notice under Rule 301 relating to discovery of bombs.

Mr. Speker-I have received a notice under Rule 301 given by Shri Moneswar Boro, Shri Pitsing Konwar and others regarding discovery of Bombs.

(The notice lapsed due to the absence of the movers from the House)

Now next item—Shri Barua.

Debate on the Governor's Address

* Shri Dulal Chandra Barua-Mr. Speaker, Sir, I am very sorry that every time while discussing the Governors address we express our dicontentment with the policy statement, that is given by the Governor on behalf of the Government. To my mind the statement that is given by the Governor every year is nothing but an attempt on the part of the Government to hoodwink the people. No indication has been given about the fufilment of the political, economical and social aspirations of the pepole of the State.

Now, Sir, I was expecting that the Governor's address would contain matters relating to the political, social and economic aspirations of the pepole of the State, but there is nothing of the sort and it has frustrated us. But it contains certain statements to mislead the people. I do not find in the Governor's address the problems which this State is confronting about the fragmentation of the political map of this frontier region. We were expecting that in his address the Governor would give us indications about the future set-up of the State of Assam particularly in view of the fact that the Govt. of India has finally decided to give full statehood to Meghalaya. Governor in his address has not mentioned anything about the things to come in the Mizo Hills-whether the Army rule will continue, or whether it would become a separate state. The Governor has not given any indication whether in future futher fragmentation of the region would be allowed or resisted, or whether the Govt. of Assam would remain an on looker and allow further fragmentation of the region under the whim of the Govt. of India under the leadership of Smti. Indira Gandhi; Already without consulting the Government of Assam the Prime Msnister declared full statehood to Meghalaya. The Governor's address is silent as to whether any positive steps are going to be taken by the State

Government to stop further recurrence of such things. Already fissiparious tendencies are growing-somebody is thinking of a Kamatapur State and the Tai Mongolian Party is already thinking of claiming a separate State in Upper Assam. If these things are allowed to grow further and not checked in time, things may grow very hot for the Government to control. So the Governor's address should have contained the policy statement against fragmentation. Further the Governor should have given us the details about the proposed Eastern Regional Council which has been imposed on us by an Act with taking this House into confidence. The Governor would be the Chairman and all the Chief Ministers and the Chief Commissioners would be the Members. I have heard that the Adviser to the Governor would be the Secretary. Do the Government not consider that our political prestige has been lowered down if we are to sit together with the Centrally administered States as equal members of the Regional Council. I am afraid the political prestige of the State of Assam will be jeopardised. The Governor has stated that the mid-term election in Assam has passed off smoothly. I am not one to swallow it because I had seen that the Party in Power had indulged in such kind of games that the election cannot be said to be democratic election—it was a money election. Everywhere we had found that the Party in Power had indulged in corruption, nepotism and favouritism to secure votes. I had already drawn your attention to the untoward happenings in the election at Jorhat.

From the beginning the Ruling Congress had let loose goondaism and attacked members of the other party. Already cases have been registered against the Ruling Congress. I am not going to read out the list of incidents that had happened at Jorhat. I will cite a few examples. On 22nd February the members of the Party in power dismantled the office of the P.D.P. at Majuli; on 23rd they attempted to kidnap workers of the P. D. Party from the Mariani camp. On 26th under the leadership of certain members of the Party in Power a gang of drunkards armed with deadly weapons attached the P.D.P. workers camping at Kakajan T. A. On the 28th evening goondaism was let loose everywhere, people were attacked, beaten and driven out from their respective camps, and in the meantime the Party in power was distributing liquor and money to the voters in the tea gardens. I can give the details to the Chief Minister through you, which will prove in what way this sort of vandalism and goondaism was let loose by the Party in power. Upto 2 O'clock on the polling day, they were distributing money to the voters. These things we have brought to the notice of the Government. I do not know what action was taken. Even to-day I am told, at the instance of the party in power, there is harrassment and torture to the people unnecessarily. There was an allegation that the people's Democratic party workers were indulging in goondaism. which is quite baseless, I demand that be a high powered judical enquiry should be instituted to enquire into

the actual happenings. If the Government can prove my P. D. R. workers indulged in vandalism, I will be the first man to submit my resignation from the membership and ready to take any sort of punishment inflicted upon me under the law. If. however, it is found that workers of other parties were responsible, I want to know from the Chief Minister whether action is going to be taken against those persons responsible for creating such kind of atmosphere in and around Jorhat, Again I would like to inform the House that on the eve of the Election some Minister started distributing grants from labour welfare Fund in Sibsagar side. The party in power were utilising Mullas and Maulavis in capturing votes on communal considerations, Again, Sir, in Majuli, on the eve of the Election, the Government distributed housing loans etc. free of interest. In this way, Sir, the party in power misued their power for getting their candidates elected. If these things are allowed to continue, the democracy will be in peril and free and fair election cannot be held. The communal feelings created during the election has let loose the communal frenzy and made a big gap. I am glad that two Cabinet rank Ministership was offered to two M. P.s from Assam. One of them and is Shri Moinul Haque Choudhury. I have no personal bickerings against him. He is like my own brother. Now the gap of communal feelings has been widened and it will have wide repercussions. The people who

have been living together from time immemorial with out ill feelings are going to have ill feelings by the communal considerations shown by Srimati Indira Gandhi. If this is allowed to grow, the party in power will be responsible for it. I am told that already in Barpeta and Goalpara all sorts of propaganda are going on on communal lines. We are here as a people of Assam and we want to live like people of Assam and there should not be any sort of difference amongst us. If there is any communal riot, it will be discussed in the House and good-will mission will be sent. But if this time there is any communal riot, the Government will be solely responsible.

Now, Sir, another aspect. We all know how Assam is neglected by the Government of India in all mattersin respect of industrial development, in respect of royalty and so on and so forth. I must say that this is due to our weak leadership. We are glad that the Governor spoke about the qualities of our prasent Chief Minister, But we do not want weak leadership, we want a strong leadership like Shri Sheikh Mujibur Rahman. Assam has been neglected all along and she has been made a political laboratory for making political experiment by the Government of India, Now if the party in power headed by Shri Mahendra Mohan Choudhury cannot plead Assam's case before the Government of India and cannot convince the Government of India about the urgent need of the people, we will

damand full autonomy for the State. We have been neglected for the long 24 years and we cannot allow it to continue any more. We are made street beggars, we are pushed to gods, pushed to poverty, and we cannot bear it any more. It will be amply proved by the Governor's address which says there are burning problems like flood control, shifting of capital, extension of broad gauge line, etc. The Governor has said that Government of India has adopted a policy of removing regional imbalance. Regional disparity is very much wide in case of Assam, the hon. members will bear me out. The per capita income here in Assam is the lowest and there is urgent need for proper economic planning. There cannot be economic planning unless there is industrial development:

Mr. Speaker—The House stands adjourned till 2 P.M. Shri Dulal Chandra Barua-I will continue.

Adjournment

The House then adjourned for lunch till 2 P. M.

(After lunch the House met at 2 p.m. with Mr. Speaker in the Chair.)

Mr. Speaker-I am showing the timing of the United Legislature party up till today 2.13 hours; Democratic Socialist Party- 1.00 hour, Progressive Democratic Left Front 2.33 hours and total time taken by opposition till today 5 hours 46 minutes. Therefore you will have to ration your time so that you can finish at

the first hour at 12-30 and the Minister will begin next hour. Therefore; there is 5 minutes more for you. Shri Dulal Chandra Barua-I was dealing with regional imbalance. The Government of India has adopted a declared policy for removing regional imbalance, but in fact this is not applied. Sir, in this connection, the amount of assistance that we are receiving from the Govt. of India is much more less than in comparision to other States. But we are giving them maximum amount in comparision to other States, Sir. I am going to say only how Govt. of India is treating us in a discriminating way. Sir, from tea only we are paying 158 crores to the Govt. of India and from oil 185 crores and from other materials 88 crores and from the Tea Auction Centre we are giving 55 crores, in view of the fact that Assam is only getting 7.5 percent as oil royalty. More so in exploiting sales tax and other things. Therefore, now, in the question of setting up of industries or in respect of flood control measures I do not understand why the Govt. of India is expressing unwillingness for the problem of the State.

Now, in respect of flood control measures the Government of India committed to give us 15 crores. Out of that 3 crores has been given in the form of loan, whereas there is no flood in Rajasthan but they have been given 78 crores. In respect of industrial development, though Assam has potentialities of various raw materials and we could develop industrially if adequate

financial assistance was given by the Government of India. But unfortuntely Assam's position is lowest in respect of financial assistance or setting up of public sector industries. Therefore, the Government of Assam should impress upon the Government of India the necessity of changing the Central list of taxation and some of the items in that list should be transferred to the State list, if necessary by amending the Consitution. Sales tax and similar other taxes should be enjoyed exclusively by the State. If we get this kind of financial assistance we shall be able to develop our industries properly. The Prime Minister of India declared on 5th December 1969 to take up certain industrial projects here in Assam. But the package programme mentioned in the Governor's Address will not meet the needs of the State of Assam. will it solve the unemployment problem. Now, coming to the unemployment problem, the Governor in his Address has given a wrong figure. According to our calculation there are nearly 13 lakhs of unemployed youths. The Governor has not taken the back-log into accounts—the spill-over from the previous plans. From the package deal Government propose to open up avenues for employment only for 7 lakhs, which means that a back-log of 6 lakhs will remain. Therefore, Sir, this discriminatory policy of the Government of India in respect of financial assistance and setting up public sector industries here cannot be tolerated

any more. I earnestly urge upon the Government, especially the Chief Minister and the Minister in charge of Industries, to take up this matter, to take up this matter with the Government of India, so that more financial assistance is forthcoming to enable us to develop our own industries, which will also solve the unemployment problem to some extent.

Now coming to the very important point of employment potentiality in the public sector industries set up here in Assam, you will find, Sir, that though the declared objective is that 75% of the posts should be filled up by the sons of the soil, in actual practice it is not so. You will find, Sir, that people from outside are coming here to enjoy the benefits of these industries. I remember that the Government of India issued a circular that at least those posts whose salaries are Rs. 500 or below should be filled up by the local people. But what is the position? Sir, I am giving some figures. In the O. N.G. C. in Nazira, out of a total of 236 Class I officers, 214 or 90.68% are outsiders, among 201 Class II officers 179 or 89.05% are outsiders. In respect of Class III and Class IV posts, the persons who reported their birth-place outside Assam accounted for 28.36% and 13.16% respectively. In the Regional Research Labo ratory, Jorhat, out of 43 Class I officers, 35 or 81.4% are outsiders among 35 Class II officers, 20 or 57.1% are outsiders .In respect of Class III and Class IV posts, the number of persons who have reported their birth-

place outside Assam are 15.8% and 41.9% respectively. This shows that the percentage of posts in Class I and Class II held by local people is very small. Although in Class III and Class IV posts, the percentage of local people is higher in comparison to that of outsiders, yet all the posts in these two categories could have been filled up by local people. Then those industries which have been taken over by outsiders like Seleng T. E. or Meleng T. E., we find that chowkidars and muharrirs are brought from outside. This kind of discriminatory policy is continuing. What is to be done? My suggestion is that we should implement the Resolution adopted by the National Intergration Council in Srinagar in 1968 which says"....in order that adequate employment opportunities are available to local poeple and they do not suffer from a sense of injustice, where qualified local persons are available, they should be given major share of the employment and the employers should be requested to give effect to this object as a matter of policy." Sir, though the unemployment problem is found everywhere, our unemployed youths should be treated on a diffrent footing due to the different nature and character of unemployment here in Assam. Sir, I urge upon the Government to take steps to ensure that posts upto a salary of Rs. 500 should be filled up only by the local people. Heads of the Projects, both in Public and Private Sectors located in Assam, should be filled up as far as possible by local qualified persons. The interview centres for selection of candidates for all categories of

posts in the Public Sector undertakings in Assam must be within the State and the Headquarters of the all Private Sector Industries located in Assam must also be within the State. Special provisions for liberal credit facilities on liberal terms from the nationlised Banks must be made with a view to encouraging the local unemployed engineers and other qualified persons who are desirous of starting industries on their own. In respect of contracts in the industries, top-most priorities must be given to local contractors, Now there is one condition in the constitution that considering the economic backwardness and the peculiar character of unemployment problem of Assam, I request and urge upon the Government of Assam to take up the matter with Government of India for a legislation for this State under Article 16(3) of the Constitution on the lines of the Public Employment (Recruitment as to Residence) Act of 1957 for Andhra Pradesh and Union Territories of Himachal Pradesh, Manipur and Tripura. If this is done, it will, to some extent solve the unemployment problem of the State.

In regard to the development of transport and communication in the State construction of a Railway line along the south bank of Brahmaputra from Pancharatna to Gauhati with bridge over the Brahmaputra, and construction of B.G. line in different parts of the country should be taken up with the Government of India. Therefore, Sir, I urge upon the Government of Assam and in order to develop the communication facilities in the State they should take up with the Government of India for a bridge over the Brahmaputra at Silghat and Jogighopa and B.G. line, and I hope, under the leadership of our Chief Minister the State will take these steps.

With these few observations I commend my amend-

Shri Rothindra Nath Sen—মাননীয় অধ্যক্ষ মহাশ্য়, গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰনীতিতে পরিষদিয় ভূমিকায় বিরোধী সত্তার প্রযোজন অনম্বীকার্য্য। গণতান্দ্রিক রাষ্ট্রে রাজনীতির ভারসাম্য বিরোধী সংস্থা কিংবা বিরোধী সদস্যদের ব্যতিরেকে কার্য্যকরী ৰূপে ৰূপায়িত হতে পারেনা। তথাপি কেন বিরোধী আসন ছেড়ে শাসক গোষ্ঠীর সঙ্গে এসে জীবনের এই শেষ যামে মিলিত হয়েছি—এই সম্পর্কে স্বভাবতঃই মাননীয় বন্ধুদের মনে প্রশ্ন আসবে। ১৯৩০ ইং তে কৈশোর যৌবনের সিদ্ধিক্ষণে যেদিন ভারতীয় জাতীয় কংগ্রেসের আহ্বানে ভারতবর্ষের স্বাধীনতা সংগ্রামে আত্ম নিয়োগ করোছিলাম সেদিন ভারতবর্ষের সামগ্রিক চিত্রটি আমাদের সন্মুখে প্রতিভাত ছিল। জাতির জনক মহাত্মাজীর আহ্বানে সাড়া দিয়ে সেদিন থেকে স্থদীর্ঘ ৬৯ বংসর বয়স পর্য্যস্ত নিজ থেকে দেশকে বেশী চিন্তা করেছি, দেশকে ভাল বেসেছি। আজ ভারতবর্ষে যে সময়, ২৪ বৎসর স্বাধীনতার পর সর্ব্ব ক্ষেত্রে সামগ্রিক ষে উন্নতির প্রয়োজন ছিল, জাতির চরনতম দূর্ভাগ্যে তা জাতীয় সংকার কর্ত্তক পূর্ণ না হওয়ার ফলে আজ দেশে যে রক্তক্ষয়ী অশুভ মনোভাবের আবির্ভাব হরছে, এই আবির্ভাব ইদানিং কালে এমন ভাবে মানব মনকে আলোড়িত করেছে যে এই অণ্ডভ সম্ভাবনাক প্রতিরোধ করবার জন্য প্রত্যেক স্তব্যের মাকুবের সক্রিয় ভূমিকা নেওয়া কর্ত্তব্য।

যেদিন কংগ্রেছের ভিতর থেকে ভাৎতের প্রধান মন্ত্রী শ্রীমতী ইন্দিরা গান্ধী সনাজবাদেৰ বাস্তব রূপাওনে বিজোহ ঘোষণা করেছেন, সেদিন থেকে সমগ্র ভারতবাসীর মনে নূতন জাগরণ এসেছে। জাতায় কংগ্রেসের নীতি ভারতের প্রধানমন্ত্রী শ্রীমতী গান্ধী আজ ঘোষণা

আজকের কথা নয়, স্বাধীনতার পূর্কে ভারতের আসামর জনসাধাবণের কাছে জাতীয় কংগ্রেস রামরাজ্য তথা প্রজাতান্ত্রিক রাষ্ট্রের যে চিত্র তুলে ধরেছিলেন, যে আকাষ্মার পরিপ্রেক্ষিতে সমগ্র ভারতবর্ষের মানুষকে জানানো হয়েছিল, যে স্বাধীনতার পরে ধনী দরিজের মধ্যে ব্যবধানের সীমা সীমিত হবে, অনুনত, উন্নত দের মধ্যে ব্যবধান দ্রাভূত হবে, নিজ নিজ ব্যক্তিস্তা অধিকার নিয়ে আমরা সবাই বসবাস করবো। দূর্ভাগ্য জাতির স্বাধী<mark>নতার</mark> পর জাতীয় নেতৃত্ব পথভত হয় এবং মানুষের সমস্থ আশা আকান্থা নমাৎ হয়। তাই আজ শ্রীমতী ইন্দিরাজীর বিদ্রোহ আমার জনে প্রভাব বিস্তার করে। দীর্ঘ ১ বংসর চিন্তা করবার পর, আমি বিশোধী সংস্থা এবং বিরোধী সদস্যদের প্রতি পরিপূর্ণ সন্মান এবং শ্রাদ্ধা থাকা স্বত্ত্বেও তাদের ছেড়ে এসেছি। আজ কংগ্রেসের ভিতরে যে একটি সমা**জ** বিপ্লবের পট-ভূমিকা রচনা করা হয়েছে, ব্যক্তিগত কর্ত্তব্য হিসাবে আমার কটব্য সেই আশা আকাখায় শক্তি যুগিয়ে পূৰ্ণতার পথে দেশবাসীকে এগিয়ে নিয়ে যাওয়া। যাতে অন্ত খাতী কার্য্যকলাপের মধ্য দিয়ে সমগ্র দেশের বিনাশ সাধন না হয়।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহাশ্র, এই মধাকালীন নির্কাচন য। আজ সমগ্র ভারতবর্ষের প্রান্ত থেকে প্রান্ত পর্যান্ত আলোড়িত করেছে এবং এীমতী ইন্দিরা গান্ধীর যে নৃত্ন আদর্শ সাধারণ মানুষের মনকে প্রভাবিত করেছে কিংবা গণতান্ত্ৰিক সমাজবাদের যে কথা আজ শ্রীমতী গান্ধী ঘোষণা করেছেন তা ন্তন কথানয়! ১৯৩৭ ইং তে নেতাজী স্ভাব চন্দ্র যখন কংগ্রেসের সভাপতি ছিলেন সে সময় তিনি গণতান্ত্রিক স্মাজবাদের কথা ঘোষণা করেছিলেন, তিনি বলেছিলেন যে ভারতবর্ষ স্বাধীন হলে পর তাকে গণতান্ত্রিক সমাজবাদের পথে এগিয়ে নিয়ে যেতে হবে। কিন্তু স্বাধীনতার পর এই কথা বা এই নীতি চাপা পড়ে যায়। পরবর্তীকালে প্রজাসমাজতান্ত্রী দল অত্যন্ত বলিষ্ঠভাবে গণতান্ত্রিক সমাজবাদের কথা যোষণা করেন এবং তার বহু পরে ভুবনেশ্বর কংগ্রেস অধিবেশনে ভারতীয় জাতীয় কংগ্রেস গণতান্ত্রিক সমাজবাদের প্রতিশ্রুতি নিয়ে জাতিকে সেই পথে গঠনের পরিকল্পনায় সংকল্প ঘোষণা করেন। গণতান্ত্রিক সমাজবাদের পথে দেশকে এগিয়ে নিয়ে যাবার সমর্থন যে ভারতের সর্বস্তরের মালুষের আছে, তার প্রমাণ হলো ইদানীং কালের সংসদীয় নির্বাচন। এই নির্বাচনের

মধ্যদিয়ে ভাবতবর্ষের প্রত্যেকটি মানুষ প্রমাণ করে দিয়েছে যে, আমরা ধ্বংস চাই না। ধ্বংসের মাধ্যমে নৃতন স্প্তীর চিন্তা না করে আজকে ভারত-বর্ষের চির্কন ঐতিহামণ্ডিত চিন্তধারা ভিত্তিক শান্তিপূর্ণ সমাজ বিপ্লবের পথে দেশ ও জাতিকে এগিয়ে নিয়ে যাওয়া, কাজেই সকলে বই একই লক্ষ্য গণতান্ত্ৰিক ভিত্তিতে দেশে সমাজবাদ প্রতিষ্ঠা করতে হবে। এই সমাজবাদ প্রতিষ্ঠা ক গব যে গুরু দায়িত্ব শাসক কংগ্রেসের হাতে এসে পড়েছে সেই দায়িত্ব পালনে বার্থ হলে জনসাধারণ কখন ক্ষমা ও কংবে না। একটা বিরাট আশা ও বিশ্বাস নিয়া জনসাধারণ জাতীয় কংগ্রেসকে ক্ষমতার আসনে প্রতিষ্ঠাব স্থ্যোগ দিয়েছে। এব ব্যতিক্রম হলে অদূব ভবিদ্যতে হয়তো বা সম্পূর্ণ বিপানীত পরিণতি এই জনসমষ্টির হাতেই হবে।

Shri Kehoram Hazarika—ইয়াত ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত বিতৰ্ক হৈছেনে জাতীয় আন্দোলনৰ ওপৰত পৰ্য্যালোচনা হৈছে।

Shri Rothindra Nath Sen – মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাকে বিরোধী সদস্য ছয়তো ভুল ব্ঝছেন। আমি যে বিষয়বস্থ নিয়ে আলোচনা করছি – বর্ত্তমান গণতান্ত্রিক সমাজবাদের কথা—বিগত কয়েকদিনের ভাষণে তাদের প্রত্যেকের কণ্ঠে তা ধ্বনিত হয়েছে। আমি আশা পোষণ করবো তাদের মতই একজন সদসা হিচাবে অতান্ত আন্তরিক ভাবেই আমি অন্তরের কথা বলছি —স্বল্লকাল সময় মাত্র আমি নেব আশাকরি সদস্যগণ আমার কথা শুনবেন।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহাশয়, আজ গণতান্ত্রিক সমাজবাদের পথে অগ্রসর হতেণিয়ে যদি সরকার বার্থ হয় এবং ৰদি মৃষ্টিমেয় পূজিপতিদের শক্তি বাড়তে থাকে তাহলে সৰকাৰের বহুলোষিত সমাজবাদ সংকল্প ৰাৰ্থ ছবে, দেশে অরাজকতা আসবে। এ দেশে মৃষ্ঠিমেয় যে ৪০/৪৫ টি পরিবার শুধু মাত্র ধনশালী হচ্ছে অপর্দিকে দহিত্র জনসাধারণ দরিত্রতার হচ্ছে —ভাথেকে দেশকে মুক্ত করে, সমাজবাদের পথ পরিক্রমায় শিল্প উদ্যোগের মধ্য দিয়ে জাতির কল্যাণ সাধন করতে হবে। এই জাশ্বাস যদি শাসক গোষ্ঠী কার্য্যে রপান্তরিত করতে না পারবেন তাহলে সমগ্র ভারতে, যে মানসিকতার জোয়ার এদেছে, যে আবেগ সমগ্র ভারতবাসীর কাছে আজ ভারতীয় জাতীয় কংগ্রেস এনেছেন, যে নৃতন ভাবধারার সৃষ্টি ও সম্ভাবনার প্রতিশ্রুতি এনেছেন তা দীর্ঘস্থায়ী করতে ব্যর্থ হবেন।

অধ্যক্ষ মহাশয়, মাননীয় রাজ্যপালের ভাষণের মধ্যে বেকার সমস্যার ইঙ্গিত রয়েছে। আজ অত্যন্ত তুর্ভাগের কথা যে, বেকার সমস্যা দিন দিন প্রচণ্ড ভাবে বেড়ে চলেছে এবং বিশেষভাবে আমাদের আসাম রাজ্য অত্যন্ত সন্ধান। কিন্তু, এই যে বেকার সমস্যা বেড়ে চলেছে, এই বাড়ার কারণ যদি আমরা অনুসন্ধান করি তাহলে ইহাব গৃটি কারণ দেখতে পাই। একটি কাবণ, অসম্ভব রকমের জনসংখ্যা বৃদ্ধি। অন্য দিকে, স্বাধীনভার পর শিক্ষার প্রসারের সঙ্গে সঙ্গে প্রতি বংসব যে পরিমান শিক্ষিত যুবক শিক্ষা গ্রহণ করে বেরিয়ে আসছেন সেই অন্নযায়ী কাজে নিয়োগ করার জন্ম সেই পরিমান উত্তোগ প্রচেষ্টা আজ পর্যান্ত সম্ভবপর হয়ে উঠে নাই। কেবলমাত্র সরকারী চাকুরী দিয়ে একটা দেশের বেকার সমস্যা সমাধান করা সম্ভবপর নয়। এই সমস্যা সমাধান করতে হলে প্রতিটি মানুষকে নিজ নিজ কর্মক্ষমতা অত্যায়ী ভিন্ন ভিন্ন পথ নিতে হবে। আমাদের হুর্ভাগ্য, আজ পর্যান্ত আনাদের দেশ ঠিক সেই পথে অগ্রসের হতে পারেনি। কিন্তু আমি আশা কররেরা, মধ্যকালীন নির্বাচনের মধ্য দিয়ে যে ধ্বনি ভারতীয় জাতীয় কংগ্রেস জনসাধারণের, কাছে পৌছে দিয়েছেন, যে প্রতিশ্রুতি দিয়েছেন, সেই প্রতিশ্রুতি পালন করতে গেলে পুঞ্জিপতিদের কুক্ষিগত ধনের সমর্থনের ভিত্তিতি হুতন ফুতন উদ্যোগ প্রান্তে প্রান্তে গড়ে তুলতে হবে এবং আমি আশা করি, যে কঠিন দায়িত্ব এই দেশের মানুষ নির্কাচনের মাধ্যমে জাতীয় কংগ্রেসকে দিয়েছেন আসামের শাসক গোষ্ঠী এতে পথ নির্দ্দেশ ৰু করবেন এবং বহু সম্ভাবনা সমৃদ্ধ এই রাজ্যের অকল স্বযোগ কার্য্যকরী ভাবে সর্বাসাধারণের মাঝে উৎসারিত করে – বর্তমানের সমস্যা সংকুল বেকার সমস্যাৰ সমাধান করবেন।

শাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, রাজ্যপালের ভাষণে বিগত নির্ম্বাচন নিয়ে আলোচনা হয়েছে। এই নির্বাচনে আমি সক্রিয় অংশ গ্রহণ করা থেকে ৰিরভ থাকি। কিন্তু আমি লক্ষ্য করেছি, বিশেষতঃ আমার সমষ্টিতে যে, দলে দলে নর নারী এসে ভোট কেন্দ্রে সমৰেত হয়ছেন িজ আগ্রহে এবং কোন অনুরোধের ভোয়াকো না করে। এই ব্যাপারে মাননীয় বিকোধী

সদস্যগণ এই সদনে বলেছেন যে সরকার নানা রকম প্রভাব বিস্তার করে সংখ্যালঘু সমাজের ভোটকৈ প্রভাবিত করেছেন ভার ব্যতিক্রম আমি আমার সমষ্টিতে লক্ষ্য করেছি। ভোট দাতার অতি সাগ্রহে তাদের ভোটের নম্বর পর্যান্ত খুঁজে বের করে তাদের ভোট দান করেছেন। এখানে আমি একটা কথা না বলে পারছিনা যে, সংখ্যালঘু সমাজ অস্ত কাউকে ভোট দেয় নাই, কোন বিশেষ গোষ্ঠীকে ভোট দেয় নাই। তারা এবার ভোট দিয়েছে শাসক গোষ্ঠীকে এই কথা বলে বিরোধী সদস্য বন্ধুগণ সভ্যের অপলাপ করেছেন। বিগত নির্বাচনে, যা ১৯৬৭ সালে আমাদের এই বাজ্যে অনুষ্ঠিত হলো, সেই নির্বাচনে সংখ্যালঘু **সম্প্রদায়ের** প্রতিনিধিগণ শাসক গোষ্ঠীর চাইতে বিরোধী আসনে বেশী সংখ্যায় এলেন কি করে? এতে কাৰো তুঃখ হওয়া উচিত নয় এরং কেন এই সম্প্রদায় এবার নির্বাচনে শাসক গোষ্ঠীকে সমর্থন করলো তার কারণ অনুসন্ধান করতে হবে। তার একটি বিশেষ কারণ আমি লক্ষ্য করেছি যে বিরোধী বিশেষ কোন সং**স্থার** প্রচারের ফলে সংখ্যা**লঘু স**মাজ বিশেষ ক্ষুক্ত আতঙ্কিত হয়েছিলেন। জন সংঘ এবারের নির্বাচনে প্রকাশ্য প্রচার চলিয়েছিলেন যে, ইন্দিরাজী সুস্লিম সম্প্রদায়কে ভোষণ করে ভারতে আর একটি পাকিস্থানের সৃষ্টি করবেন ইত্যাদি। আমি এই সদনের সদস্যদের এবং বিশেষ করে বিরোধী সদস্যদের প্রতি নিবেদন করছি যে এই দেশ আমাদের এবং আমাদের দেশের প্রতি একটি দায়িত্ব আছে যাতে এই জাতীয় অপপ্রচার থেকে দেশকে যুক্ত রাখা যায়। মাননীয় বিরোধী সদস্যগণ যেন সেদিকে সতর্ক দৃষ্টি রাখেন একমাত্র এইটা সম্ভব হলেই দেশ সাম্প্রদায়িকত। সুক্ত উঠবে—দেশের কল্যান সম্ভব হবে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি আসাম রাজ্যের শাসক গোষ্ঠীকে অভিনন্দন জানাছি এই জন্ম যে তারা অতান্ত বিচক্ষণভার মধ্য দিয়ে ভারতীয় নব-কংগ্রেসের সাথে যোগ দিয়ে দূরদশিতার পরিচয় দিয়েছেন। আমি আশা করবো এতে আসামের জনসাধারণের কল্যাণ হবে, সমগ্র আসাম রাজ্যের সার্বিক উন্নতি হবে এবং সঙ্গে সঙ্গে আমার বছদিন পরে হরে ফিরে আসাও সার্থক হবে। গ্রীভগবান স্বজনের কল্যান করুণ।

*M. Shamsul Huda—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত চমুকৈ কেইটামান কথা দাঙি ধৰিব থুজিছো। উপাধাক্ষ মহোদয়, বোৱা মধ্যকালীন নিৰ্বাচনৰ মাজেদি দেখা বায় যে বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ মানুহৰ মনত বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰতিক্ৰীয়া হৈছে। এক শ্ৰেণীৰ মানুহৰ মাজত কংগ্ৰেছ দলৰ জয়লাভৰ জয় উল্লাহ দেখা গৈছে আৰু এক শ্ৰেণীৰ মাজত হতাশাৰ ভাব দেখা গৈছে। যি বিলাকে জয় উল্লাহ কৰিছে তেওঁলোকে মাত মৰিচীকাহে দেখা পাইছে। Indira Gandhi ৰ ঘোষণাৰ মাজত সমাজবাদৰ মবিচীকা দেখা গৈছে। কোনো কোনো মান্তহে কৈছে Indira Gandhi द দলে সমাজবাদৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰিব। আকৌ আন শ্ৰেণীৰ মানুহে ভাবে ইন্দিৰা গান্ধীৰ দলে কেতিয়াও সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব নোৱাবে। Indira Gandhi ৰ নেতৃত্ব 'ব্ৰজুৱাৰ' হাতত। এই ব্ৰজুৱাই কেতিয়াও সমাজতন্ত্রবাদ প্রতিষ্ঠা কৰিব নোৱাৰে, পৃথিৱীৰ ইতিসাহত বা ৰাজনৈতিক ইতিহাসত কতো দেখা নাই যে বুৰজুৱাই সমাধ্ৰবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। কোনোৱে ভাৰিছে Indira Gandhi ৰ দল Moderate Burjua, যদি এইদৰে কোনোবাই ভাবিছে তেনেহলে সেইটো ভুল কৰিছে—কাৰণ বুৰজুৱাৰ এক জাত। তেওঁলোকে যেতিয়া দেখিলে যে দেশৰ চাবিওফালে সমাজ-ৰাদৰ ধ্বনি উঠিছে তেতিয়াই ইন্দিৰা গান্ধীৰ দলে সমাজবাদৰ পোষকতা

ই মাত্র এটা Political Manoeuvrece। চাবিওফালে সমাজবাদৰ দাবী উঠাৰ কাৰণে এইদৰে সমাজবাদ ঘোষণা কৰিছে। এই Political Manceuvre কাৰণেই আগৰ বহুতো কংগ্ৰেছী সদস্যক ৰঞ্চিত কৰি অয়যুক্ত হৈছে, विरवाधी वा अन्ताना प्रलव लग्छ मिलि Group कवि निर्वतान्त्र करी হৈছে। ততুপৰি প্ৰাপ্তবয়স ভোটাধিকাৰৰ স্বন্ধ থকা স্বত্তেও Vote list ৰ পৰা চক্ৰান্ত কৰি ৰহুতক ৰাদ দিছে। ভাৰতবৰ্ষৰ সকলো ঠাইৰ উদাহৰণ দিয়াটো মোৰ পক্ষে সম্ভৱপৰ নহয় কিন্তু মোৰ নিজৰ সমষ্টিৰ কেইখনমান ঠাইৰ ভোটাৰ তালিকাৰ নম্না দেখুৱাব খোজো। ৮৪ নং সমষ্টিব লাহৰীঘাটৰ দাগ নং ৬৮ দাডিয়াণ গাৱঁত ১৯৬৭ চনত ভোটাৰৰ সংখ্যা আছিল ৬৯০ জন কিন্তু ১৯৭০ চনত ভোটাৰ ভালিকাত

कार कीत के तिक कार्य

कविबदेल धविष्ठ।

^{*} Speech not corrected

দেখা গ'ল ভোটাৰৰ সংখ্যা ৫৯১ জন। ভোটাৰৰ সংখ্যা বাঢ়িবহে লাগিছিল কিন্তু ১০০ জন কমিহে গ'ল। মই ভাৱো গোটেই দেশতে চক্ৰান্ত কৰি কংগ্ৰেছে জয়লাভ কৰিব পাৰিছে। সেই কাৰণেই বহুত মানুহ হতাশ হৈছে আৰু আন ফ্ৰলেদি কোনো কোনেয়ে জন্ধ উল্লাস কৰিছে। গতিকে এওঁলোকৰ সমাজবাদৰ প্রভিষ্ঠ। মবিচীকাতে মাত্র। আচল ৰূপ সোনকালে দেখিবলৈ পোৱা যাব। ৰাজ্যপালে তেখেত্ব ভাষণত দেশৰ স লো সমস্যা উল্লেখ কবিব পৰা নাই আৰু জনসাধাৰণৰ বাস্তব জীৱনৰ ছবি দাঙি ধৰিব পৰা নাই। যিবিলাক গুৰুত্ব পূৰ্ণ বিষয় সেই বিলাকত ব্যৰ্থতাৰহে প্রবিচয় দিছে। ব্যাহ্র ক্ষান্ত্র বিদ্ধান্ত ক্ষান্ত্র হল ক্ষান্ত্র প্রায়

বাজাপালে বেকাৰ সমসাৰি কথা উল্লেখ কৰিছে কিন্তু যোৱা ৪/৫ বছৰে বেকার সমস্যা সমাধানর ব্যৱস্থা কবিব প্রা নাই।

উপাশ্যক মহোদয়, আমি জানো যে, অসম বাজাত কম পক্ষেও আজি ১৩ লাথ শিক্ষিত বেকাৰ মানুহ আছে ৷ এই ১৩ লাখ শিক্ষিত বেকাৰ মানুহৰ ভিতৰত 💡 অংশ অৰ্থাৎ ৩ লাখ মানুহক চাকৰি, কৰ্মসংস্থান দিয়াৰ কোনো পৰিকল্পনাই এই কংগ্ৰেছ চৰকাৰে আজি ৪।৫ বছৰৰ ভিতৰত কৰা নাই। ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ভিতৰতো এই সম্পৰ্কে কোনো উল্লেথ নাই। ৰাজ্যপাত্ৰৰ ভাষণৰ জৰিয়তে আজি বেকাৰ সমস্যা সমাধানৰ সন্দৰ্ভত আৰু সেইক্ষেত্ৰত শিল্প উন্নয়ণৰ কথা উল্লেখ কৰি বাজ্য-পালে কৈছে অসমত Petro Chemical Industries আৰু Refinery প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। কিন্তু যি পদক্ষেপ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব লাগিছিল সেই পদক্ষেপ গ্ৰহণ নকৰাৰ বাবেই অসমক পূৰ্ণাঙ্গ ভাৱে Industrialise কৰাৰ পৰা ব্যৰ্থ হৈছে। অসমৰ দ্বিতীয় তেলশোধনাগাৰটো পূৰ্ণাঙ্গ প্ৰায়ৰ হব লাগিছিল কিন্তু বঙাইগাৱঁত যিটো হল তাৰ দ্বাব। শিল্প উন্নয়ন নহৈ আজি শিল্প বিপ্লৱক বাধা দিছে। অকল সেয়ে নহয় বিকল জুৰুখাৰ শোধনাগাৰটো বঙাইগাৱত তৈয়াৰ কৰি পৰ্য্যায়ৰ শোধনাগাৰ পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত কৰিলে। ইয়াৰ উপৰিও অসমত যি সম্ভাব্য শিল্প গঢ়ি উঠাৰ আশা আছিল তাৰ পৰাও বঞ্চিত হ'ল। অসমত Petro Chemical Industry হব পাৰিলেহেতেঁন কিন্তু অসমৰ

পৰা Raw Material বাহিবলৈ পঠোৱাত অসম তাৰো পৰা বঞ্চিত হ'ল। আমি বহুদিনৰে পৰা দাবী কৰি আহিছো যে, অসমত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত তথন দলং হব লাগে। কিন্তু এতিয়া বঙাইগাৱঁত তেল শোধনাগাৰ পাতি অসমক তাৰ পৰাও বাঞ্চিত কৰিলে। অসম চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক প্রকৃত দাবী নজনাই আত্মতৃষ্টি লাভ কবি দেশব জনসাধাবণক বঞ্চিত কবিছে। ইয়াৰোপৰি আজি অসমত প্ৰায় ২০ লাখ ভূমিহীন কৃষক আছে। সেইসকলক আজি পর্যান্ত ভূমি দি কংগ্রেছ চৰকাৰে পুনৰ সংস্থাপন কৰিব নোৱাৰিলে৷ বৰঞ্চ যি বিলাক ভূমিহান খেতিয়কে চৰকাৰৰ মাটি দখল কৰিছে সেইবিলাককো চৰকাৰে আইনৰ জৰিয়তে উচ্ছেদ কবিছে। কেৱল সেইটোৱেই নহয় আমাৰ বাজ্যত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গড়া খহনীয়াত বছতো মানুহ গৃহহীন হৈ গৈছে। তেওঁলোকক খেতিৰ মাটি দিয়াটো দূৰৰ কথা ঘৰ বনাবলৈ মাটি পর্যান্ত দিয়া নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু তুটা নান কথা কব খুজিছো, সেইটো হৈছে বাজনৈতিক অন্তিৰতাৰ কথা। আজি আমি দেখিছো চৰকাৰে ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাৰ উপশম ঘটাবলৈ দিয়া নাই। <mark>উদাহৰণ স্বৰূপে আমি কব পাৰো মিজোপাহাৰ জিলাৰ</mark> ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাৰ কথা। কিছুদিন আগতে মিজো পাহাৰব লোকসকল এটা ৰাজনৈতিক স্থিবতালৈ অহাৰ সম্ভাৱনা আছিল। তেওঁলোকে ভাৰতীয সংবিধানৰ মাজত থাকি কাম কৰিম বুলি ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছিল। যিবিলাক মিজো বিজোহী কাৰাগাৰত আৱদ্ধ আছে তেওঁলোকেও অসমৰ আৰু ভৈয়ামৰ নেতৃৰুন্দৰ লগত আলোচনা কৰি মেঘালয়তে যোগদান कविवर्रेल गांगिक ভाৱে প্রস্তুত হৈছে। किন্তু সেই विষয়ে অসম চৰকারে আজি কোনো বাতাবৰণৰ সৃষ্টি কৰি দিয়া নাই। শিক্ষাৰ বিষয়তো অসম চৰকাৰ চূডান্তভাৱে বাৰ্থ হৈছে। আজিও অসমত এনেকুৱা কলেজ আছে যত বছৰি ২ হজাৰ টকাও মঞ্জুৰী দিয়া নাই। হাইস্কুল বিলাককো Ad-hoc grant দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে নগাওঁ জিলাৰ যি ১০০০ খন venture School আছে তাৰ মাত্ৰ ৯ খনতে চৰকাৰে লৈছে। আজি দেখা গৈছে স্কুল্যৰ নিৰ্মাণ কৰিবৰ কাৰণে বা যি স্কুল বাণপানীত বিধস্ত হৈছে সেইবিলাকে ঘৰ-তৃত্বাৰ বান্ধিবৰ কাৰণে চৰকাৰে টকা দিব পৰা নাই। হিন্দী শিক্ষকৰ বাবে যি প্ৰশিক্ষণৰ বাবে যি টকা কেন্দ্রীয় চৰকাৰে দিছিল অসম চৰকাৰে তাকো নাকচ কৰিলে। আজি দেখা গৈছে যে, গণতন্ত্ৰৰ যি আশা, আকাংকা আছিল তাৰ অসম চৰকাৰে প্ৰণ কৰিব পৰা নাই। আজি সমাজতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ কথা কৈছে কিন্তু আজি কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত, শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত আৰু অন্যান্য ক্ষত্ৰত চৰকাৰ বাৰ্থ হৈছে আৰু বিন্দু মাতাও আগবাঢ়িব পৰা নাই। সমাজতন্ত্ৰৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ নামত জনসাধাবনক শোষণ কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে। এই খিনিকে কৈ মই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Shrimati Pranita Talukdar-Mr. Deputy Speaker, Sir, at first I must offer my thanks to the Governor for the most illuminating speech that he delivered to this August House. In his address the Governor has mentioned about the maintenance of law and order in the State and I think that in this respect there has been slackness. Anti national activities are resorted to by the extremists and stern measures have not been taken by the Govt. Sir, I suggest that the Govt. machinery should be strong enough in order to tackle this problem. Sir, the Governor has also mentioned about the growing unemployment problem of the State and this educated unemployed is really creating a serious problem in our State today and if this problem is not tackled immediately then it will be a great danger to the progress of our democratic State. Therefore, a comprehensive plan may be undertaken by the Govt. in order to give employment opportunities to our educated unemployed. We will agree Sir, that industries can solve this problem to some extent and we are very much fortunate enough that some major industries have been set up in our State and we are glad to know that some industries will be developed in several places in our state very soon. But I think that it is by setting up small industries in the rural areas we shall be able to help the rural economy of the State. Again I suggest that through comprehensive plans some diversified programme should be taken up by the Govt. and it offers educational potential is to our young people. Again I think to remove this problem to some extent the system of education of our state should be changed and it should be reoriented in accordance with the needs and demands of the present set up of the State. Therefore, at the present moment the education

should be made job-oriented, and some sort of practical training in crafts, mainly in handicraft, small indutries and agriculture should be given to our young people so that these people, just after completion of their school education, may do something for their livelihood, Sir, as you know, Assam is an Agricultural State where 75 per cent of the total population is depending on agriculture. Therefore, priority should be given for the development of agriculture. Our cultivators should be trained to take up intensive method of cultivation and they should be fully conversant with the modern method of cultivation. Deep tubewell. power pumps and improved seeds should be provided to our cultivators on easy terms. Again Sir, we have seen that in some places in Assam there are areas which are submerged under water. In these areas the excess water should be drained out to help the cultivators to do cultivation and in areas where there is dearth of water, irrigation facilities should be provided. I suggest that there should have a thorough throughout the State and the real cultivators should be helped in every possible way.

Another important problem that has been mentioned by the Governor is the problem of our rivers. We know that every year these rivers create havoc in our State. Every year damage is caused by the flood and erosion of Brahmaputra and its tributories. We are very fortunate that the Brahmaputra River Valley Commission has been set up, but I am sorry to say that

this Commission has not yet done much work uptill now. The Commission should undertake some effective programmes so that these rivers may be tamed. Here I would like to mention about one problem of my own constituency. Sir, during the year 1962 due to flood, the course of the river Beki has changed and the water of this river is diverted towards Hakua river at Mathanguri. As a result several villages like Kamargaon, Burikhemer etc. have been eroded and the people of that locality feel very much insecured. So, I suggest that a bund should be constructed at Hakua so that the river Beki takes its pre-1962 course.

Another important problem which I would like to refer to is about the landless people of our State. In my own constituency there are many landless people. Sir, in this connection I would like to cite one example. In 1950 at Fatemabad Tea Estate 735 bighas of land was requisitioned for the landlesspeople and the land was given to the landless people. But I am sorry to say that uptill now they have not been given patta although they have been occupying the land for the last 18 to 20 years. I would suggest that Government should immediately issue patta to these people. Again Sir after the partition of the country many refugees from East Pakistan came over to this country. In my own constituency several refugee families came and some of them have been settled but others have not as yet. I suggest that those refugees who have not yet been given settlement should be

immediately given land.

With these few words I again thank the Governor for his address and conclude my speech. Thank you. *Shri Benoy Krishna Ghose—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজ্যপালৰ ভাষণত মহান এই ৰাষ্ট্ৰখনৰ ভাগা পৰিচালনা কৰিবলৈ কেন্দ্ৰত এক দৃঢ় আৰু স্থায়ী চৰকাৰ গঠন হোৱাব যি আশা পোষণ কৰিছিল সেই আশাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ভাৰতত কংগ্ৰেছ শাসনৰ দ্বিতীয় অধ্যায় প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীব নেতৃত্বত আৰম্ভ হৈছে। প্রথম অধাায় আছিল ৺জৱাহবলাল নেহেৰুৰ নেতৃত্বত। আৰু সেই সময়ৰ শ্লোগান আছিল Socialistic Pattern of Society নিৰ্মাণ কৰা। এই কালচোৱাত সমাজবাদী সমাজনো কি বস্তু কোনেও বুজি নাপালে। তেখেতৰ দিনতেই ইংবাজ আমোলৰ ধনী আৰু ছুখীয়াৰ যি পাৰ্থক্য আছিল সেই পাৰ্থক্য দূৰ নহ'ল। আৰু নেহেকৰ দিনতেই সেই অৱস্থাৰ অৱনতি ঘটিল, ধনী হৈ গ'ল আৰু তুখীয়া আৰু বেচি তুখীয়া হৈ গ'ল।

তাব পাচত আহিল দ্বিতীয় অধ্যায়। এই অধ্যায়ৰ নেতৃত্ব কবিছে শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে। তেখেতৰ শ্লোগান হ'ল "গৰীবি হতাও"। েতেখেতে যোৱা মধ্যকালীন নিৰ্বাচনত ভোট সংগ্ৰছৰ কাৰণে এই শ্লোগান অস্ত্ৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছিল নে প্ৰকৃততে "গৰীবি হতাবলৈ" কৰিছে সেইটো তেখেতৰ ভৱিষ্যত কাৰ্য্যবলীয়ে প্ৰমাণ কৰিব। যদি তেখেতে প্রকৃততে ভারতর দাবিদ্রতা দূর করিব পারে তেনেহলে তেখেতৰ নাম ভাৰতৰ ইতিহাসত চিৰস্মৰণীয় হব আৰু ভাৰতৰ শত শহস্য দৰিদ্ৰ জন-সাধাৰণে তেখেতক প্ৰকৃত দবিত নাশিনী বুলি পূজা কৰিব। আমি ভাবিছিলো "গৰীবি হতাও" এই শ্লোগানটো কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত দেখিবলৈ পাম। কিন্তু তেখেতৰ ভাষণত সেই কথা পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। বৰ্ত্তমানে অসম তথা ভাৰতৰ প্ৰধান সমস্যা হৈছে নিত্য প্রয়োজনীয় সা-সামগ্রীব মূল্য বৃদ্ধি। এই নিত্য প্রয়োজনীয় সামগ্রী চাউল, নিমখ, তেল ভাৰতৰ জনসাধাৰণৰ কাৰণে তুম্প্ৰাপ্য হৈ পৰিছে। এইটো পৰিলক্ষিত হৈছে যে যোৱা তিনি মাহত এইবিলাক বস্তুৰ অভাৱ

^{*} Speech not corrected.

হৈছে। ধানৰ মোনে ৪০/৪৫ টকালৈ উঠিছে আৰু নিমখৰ দাম প্ৰতি Kg.-ত ৪০/৫০ পইচাও হৈছে। মিঠাতেলৰ দাম ৬ টকাৰ কম হোৱা নাই। এনে বৰ্ধিত দামৰ ফলত দৰিত জনসাধাৰণক বিভাত কৰি তুলিছে। ইয়াৰ এটা বিধান হব লাগে।

আমাৰ দ্বিতীয় সমস্যা হৈছে নিবনুৱা সমস্যা। এই সমস্যা কংগ্ৰেছ চৰকাৰে সমাধান কৰিব পৰা নাই। এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ হ'লে অকল কৃষিৰ উন্নতি কৰিলেই নহব। শিল্পৰ ওপৰতো জোৰ দিব লাগিব। কাৰণ আমাৰ শৃতকৰা ৮৮ জন মানুহেই খেতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। আজি লোকসংখ্যা বাঢ়ি গৈছে কিন্তু খেতিৰ মাৰ্টিতো বাঢ়ি নাযায়। সেই কাৰণে মানুহৰ ওপৰত মাটিৰ হেঁচা বেচিকৈ পৰাত মানুহৰ আগ্ৰহ কৃষিৰ প্ৰতি নোহোৱা হৈছে। আজি এইদৰে খেতিয়কৰ সমসা। সমাধান কৰিব নোৱাৰি। খেতিয়ক আৰু নিবনুৱা সমস্যা—এই ছয়োটাকে দূৰ কবিবলৈ হ'লে কৃষিৰ উন্নতি কৰিব লাগিব আৰু তাৰ লগে লগে শিল্পৰো উনতি কৰিব লাগিব। শিল্পৰ উনতি কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমতে প্ৰত্যেক মহকুমাতে কিমান নিবনুৱা লোক আছে, কি কি কেঁচামাল পোৱা যায়— এইবিলাক ভালকৈ পৰীক্ষা কৰি চাব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত আমি আমাৰ ল'ৰাক শিক্ষা দিবৰ কাৰণে বাবস্থা কৰিব লাগিব। তেতিয়া আমাৰ ল'ৰাবিলাক শিক্ষিত হৈ আহিব আৰু চৰকাৰে ঋণ দিব লাগিব। তাৰ পাতত শিল্পৰ পৰা উৎপন্ন হোৱা বস্তুৰ কাৰণে বজাৰ ঠিক কৰিব লাগিব। এইবোৰ কৰিব পাবিলে শিল্পও হব—নিবনুৱা সমস্যাও সমাধান হব।

Pande কমিটিৰ প্ৰামৰ্শমতে গোৱালপাৰা অঞ্জটো পিচপৰা অঞ্চলৰ ভিতৰত পৰে। অকল পিচপৰা অঞ্চল বুলি ধৰিলেই কাম নহৰ। ইয়াৰ প্ৰতি চৰকাৰ আগ্ৰহী হব লাগিব। কিন্তু চৰকাৰৰ কাৰ্য্যৰ পৰা দেখা যায় যে চৰকাৰ এই ক্ষেত্ৰত অলপো আগ্ৰহী নহয়।

উপাধ্যক মহোদয়, বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছিল যে, গোৱালপাৰাৰ জনমূৰী আয় বঢ়াবলৈ কৃষিৰ উন্নতি কৰিব লাগিব আৰু এই কৃষিৰ উন্নতি ক্ৰিবলৈ হ'লে ভাত জলসিঞ্চন আৰু বৈত্যুতিক ব্যৱস্থা থাকিব লাগিব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গোৱালপাৰা জিলাত এটা Irrigation Division

কৰিবৰ কাৰণে প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছিল, কিন্তু কিছুমান কৰ্মচাৰীৰ চক্ৰাস্থত সেইটো গুৱাহাটীত কৰা হ'ল আৰু তাৰ নাম দিছে "East and West Division."

Notification No. F. C. E, (E) 11/71/168: The Governor of Assam. Nagaland and Meghalaya is pleased to order the creation of an Irrigation Division P.W.D. (F. & C. I.) called 'Gauhati West Irrigation Division' with headquarters at Gauhati with effect from the date of Notification.

Copy to Accountant General, Assam, Nagaland and Meghalaya: Regarding the creation of the Gauhati Irrigation Division this Department letter No. FCE (E) 113/70/19 dated 20-1-71 and No. FCE (E) 113/70 dated 20-1-71 may be referred to.

আচলতে এই প্রস্তারটো আছিল গোৱালপাবাব। কিন্তু এই অফিচটো হ'ল গৈ গুৱাহাটীত। আজি এই কথাটোব পাবা দেখা যায় যে, আমাৰ মুখ্যমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই গোৱালপাবা জিলাব উন্নতি কামনা নকৰে। যদি কামনা কৰে তেতিয়াহলে এই অফিচটো অতি সোনকালে গোৱাল-পাবাত কবাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

- Shri Kamakhya Prasad Tripathi—ইয়াৰোপৰিতো তাত Paper Mill হৈছেই।
- Shri Benoy Krishna Ghose—অফিচটো যদি আজি গুৱাহাটীত হয় তেতিয়াহলে আমাৰ গোৱালপাৰা জ্বিলাৰ মান্তহে তাত চাকৰি নাপাব। আনকি তাত ঠিকা আদিও নাপাব আৰু ঠিকা পালেও গুৱাহাটীলৈ অহা যোৱা কৰোতে বহুত টকা খৰচ কৰিব লাগে। ইয়াৰোপৰি কামৰূপ জ্বিলাত এটা E&D ৰ অফিচ আছেই।
- Shri Mahendra Mohan Choudhury—উপাধাক মহোদয়, তেখেতে কথাটো অলপ ভুলকৈ বৃদ্ধিছে। আমাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ Commission হোৱাৰ

পাচত ব্লাপুত্ৰ উপত্যকাত আমাৰ E&D বিভাগৰ যি বিলাক কাম আছিল সেইবিলাক হস্তান্তৰ হৈ গ'ল।

এই কাম বিলাক ব্ৰহ্মপুত্ৰ Commission লৈ হস্তান্থৰ হৈ যোৱাৰ পাচত এই E&D বিভাগৰ আৰু জলসিঞ্চনৰ Division অফিচ বিলাক পুনৰ গঠন কৰাত কিছুমান অফিচ স্থানান্থৰ কৰা হৈছে। আগতে গোৱাল-পাৰা জিলাত জলসিঞ্চন Division নাছিল। ইয়াৰ কাম বিলাক গুৱাহাটীৰ অফিচতে হৈছিল। কিন্তু গোৱালপাৰাত যিটো E&D ৰ অফিচ আছে সেইটো আমি লবচৰ কৰা নাই। তেখেত সকলে যদি এইটো বিচাৰে আমি কৰিৰ পাৰিম। কিন্তু এইটো কৰিলে তাত বেচি অস্থবিধাহে হব। জলসিঞ্চনতকৈ EsD ৰ কাম তাত বেচি। কাৰণ তাত দক্ষিন শালমাবাৰ কামো হয়। সেইকাৰণেই এই জলসিঞ্চনৰ অফিচটো গুৱাহাটীত কৰা হৈছে। যেতিয়া এই E&D ৰ অফিচটো গোৱালপাবাৰ পৰা স্থানান্থৰ কৰা হব তেতিয়াই এই Irrigation ৰ Division টো ভাত কৰা হব।

Shri Benoy Krishna Ghese—উপাধাক্ষ মহোদয়, এই অফিচটো গোৱাল-পাবাত নকবাৰ অৰ্থ কি থাকিব পাৰে আমি বুজি নাপাও। কাৰণ গোৱালপাবাত এনেয়েই হুটা Division ব আৱক্তক। যিহেতু এই অফিচ গুৱাহাটীত আছেই। আজি জলসিঞ্চনৰ কাম কবিবলৈ হ'লে এই অফিচ গোৱালপাবাত থাকিব লাগিব। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, গোৱালপাবাত জলসিঞ্চনৰ কাম নাই। মই কৈছো চৰকাৰে জলসিঞ্চনৰ কাম হাতত লোৱা নাই। বিত্তমন্ত্ৰীয়ে বাজেট বক্তৃতাত গোৱালপাবাৰ জনমুবী আয় বঢ়াব লাগিব বুলি কৈছে আৰু কৃষিৰ উন্নতি কবিব লাগিব বুলিও কৈছে। কিন্তু এই কৃষিৰ উন্নতি কৰিবলৈ হে'ল জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। ইয়াৰোপৰি আমাৰ গোৱান্নপাবাক ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বানপানীৰ উপৰিও গোৱাপাবাৰ সৰু সৰু নৈ, ছুধনৈ, কৃষণ্যই, বাৰগলি আদিয়ে জ্ৰুলা কৰিছে। সেইকাৰণে জলসিঞ্চনৰ অতি প্ৰয়োজন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এটা কথা মই বাবে বাবে এই সদনত কৈ আহিছো যে গোৱালপাৰা জিলাত নিৰক্ষৰতা আটাইতকৈ বেচি। এই নিৰক্ষৰতা দূব কৰিবলৈ হ'লে প্ৰাইমেৰী শিক্ষাৰ ওপৰত জোৰ দিব লাগিব। আমাৰ মন্ত্ৰীসকলে কেতিয়াবা গৈ গোৱালপাৰা জিলাব প্ৰাইমেৰী স্কুল ঘৰৰ শোচনীয় অৱস্থা দেখিছে। আজি বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা স্ক্ল বিলাকক সাহায্য দিয়া নহয়।

ইয়াবোপৰি আমাৰ জনজাতীয় লোকসকলক শিক্ষিত কৰিবলৈ হলেও এই

(সময়ৰ সংকেত)

প্রাইনেৰী শিক্ষাৰ ওপৰত জোৰ দিব লাগিব। আজি ৯০/১০০ জন ছাত্র থকা স্বলো চৰকাৰে লোৱা নাই। আজি এই ভেন্সাৰ স্থলবিলাক ৬/৭ বছৰ ধৰি চলি আছে; কিন্তু তুখীয়া জনসাধাৰণক সহায় কৰিবলৈ কোনো ব্যৱস্থাকে চৰকাৰে লোৱা নাই। আৰু এটা কথা উল্লেখ কৰিব খোজো, সেইটো হ'ল সেই সময়ত Goalpara জিলাত শিক্ষাবিদ নথকাৰ কাৰ্যণ সেই সময়ত High School ব সংখ্যা বৰ কম আছিল আৰু Deficit System সেই সময়ত বন্ধ কবি দিয়াৰ কাবণেই Schoolৰ সংখ্যা কমি থাকিল আৰু সেই সময়ত Deficit System শ্ববিধা কৰিব পৰা নগ'ল। গতিকে মই আশাকৰো Goalpara জিলাৰ স্কুলবিলাকত Deficit Grant দিয়াৰ বাৱস্থা লব। যদি কোনো জাতি জাতি হিচাবে থাকিব লাগে তেনেহলে নিজৰ ভাষাক শ্রেষ্ঠ বুলি ভাবিব লাগিব। কিন্তু এই চৰকাৰে মিজৰ ভাষাক শ্রেষ্ঠ বুলি নাভাৱে। উদাহবণ স্বৰূপে কওঁ যে Matric পাচ কৰি ৩ বছৰ B.A. প্ৰ্যায়ৰ অসমীঃ। প্ৰীক্ষাত পাছ কৰা শিক্ষকৰ scale ১৪০-৬-১৭০-৭-: 02-EB-৭০০-২৭৫'০০ | কিন্তু Matric পাছ পৰিষদ শিক্ষকৰ scale হ'ল ২০০-১২ ৫০-২৭৫-১৫-৩৫০-EB-১৫-৫০০ টকা। Shri Kamakhya Prasad Tripathi-- এইটো Pay Committee য়ে কবিছে। Shri Benoy Krishna Ghose—Pay Committee য়ে কৰিলেও এইটো প্ৰমান হয় যে আমাৰ চৰকাৰে নিজৰ ভাষাৰ ওপৰত গুৰুত নিদিয়ে। Govt. চাকৰিয়াল সকলে বিদেশৰ পৰা উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰি একে কামতে যোগ দিলে ছুটা Increament দিয়ে কিন্তু আমাৰ শিক্ষকসকলে Bombay, Madras, Calcutta আদিৰ পৰা Training লৈ আহিলে তেওঁলোকক Increament निया नश्य । हैशान भनाई लागान इस य जागान Training বিদেশৰ Trainingতকৈ নিমন্তৰ বুলি চৰকাৰে ভাবে।

- Shri Kamakhya Prasad Tripathi—এই বিলাক কথাও Pay Committee য়ে decide কৰিছে।
- Shri Benoy Krishna Ghose—সেই কাৰণেই মই শুধিছো আমাৰ শিক্ষা শ্ৰেষ্ঠ নহয় নেকি, বিদেশৰ শিক্ষা শ্ৰেষ্ঠ নেকি ?
- Mr. Deputy Speaker-Shri Narayan Bhuyan (to speak)
- Shri Giasuddin Ahmed—Sir, very few members from our side have spoken and we have enough time.
- Mr. Deputy Speaker—You have only 27 minutes. (Voices)
- Mr. Deputy Speaker—This is the information left from by the hon. Speaker, You will not be deprived from speaking.
- S'nri Narayan Chandra Bhuyan—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বাজ্যৰ যি কেইটা মূল সমস্যা, তাব প্ৰায় সকলো খিনিকে ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উল্লেখ কৰিছে। ভাৰতবৰ্ষৰ যি মধ্যকালীন নিৰ্বাচন হ'ল তাত ২টা কথা স্পষ্ট হৈছে যে ভাৰতবৰ্ষৰ জনতাই কেন্দ্ৰত এটা স্থায়ী চৰকাব আৰু খিতীয়তে ভ ৰতবৰ্ষৰ ৰাইজে অৰ্থ নৈতিক সমতা বিচাৰিছে। গতিকে আমাব দেশৰ অৰ্থ নৈতিক অৱস্থাৰ উন্নত কবাৰ দায়িত্ব কেন্দ্ৰণীয় আৰু ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ ওপৰত বিশেষ ভাৱে নিৰ্ভৰ কৰিছে। অসমত শান্তিপূৰ্ণ বাতাবৰণ সদায়েই বিৰাজ কবি আহিছে কাৰণ স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পৰা আজিলৈকে কংগ্ৰেছ দলেই অসমক নেতৃত্ব দি আহিছে। যি বিলাক সমস্যাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে সেই বিলাক সমাধান কৰাটো অসম চৰকাৰৰ কৰ্তব্য।

আমাৰ প্রথম সমস্যা হ'ল—নিবন্ধরা। এই সমস্যাটো কেনেকৈ সমাধান কৰিব পাৰি চৰকাৰে চাব লাগে, তাৰ কাৰণে কৃষি উন্নয়ণ হব লাগিব আৰু কৃষকক আর্থিক স্থবিধা দিব পাৰিব লাগিব। আমাৰ সন্মুখত দেখা দিয়া মাটিৰ সমস্যা দক্ষতাৰে সমাধান কৰিব পাৰিব লাগিব। আৰু সমভাৱে মাটি বিতৰণ যাতে হয় তাক চাব লাগিব। চৰকাৰে যি ৫ বিঘাকৈ মাটি দিবলৈ ওলাইছে, সেইটো সমীচিন হোৱা নাই। ৫ বিঘা মাটিব ওপৰত এটা পৰিথাল বৰ্তি থাকিব নোৱাৰে, সেইকাৰণে অন্তঃ ১০ বিনাকৈ মাটি দিয়া উচিত। খেতিব উন্নতি কৰিবলৈ ছলে জলসিঞ্চনৰ উন্নতি সাধন অতি প্ৰয়োজন। আমি প্রধানকৈ প্রকৃতিব ওপবত নির্ভব কবিবলগিয়া হৈছে। আধুনিক কৃষিৰ প্ৰতি কৃষক সকলক প্ৰেৰণা আৰু উৎসাহ দিব লাগিব। বিদ্লী শক্তি উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ বিজ্ঞা শক্তি, শিল্প আৰু কৃষিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগিব। তাকে কৰিব নোৱাৰিলে বিজ্লী শক্তি বৃদ্ধি কৰি লাভ নাই। আন এটা সমস্যা হ'ল আজি আমাৰ খিলঞ্জীয়া মান্তহৰ সংস্থাপন নোহোৱা হৈছে— নিজৰ ঘৰতেই তেওঁলোক অঘৰী হৈ পৰিছে, কিন্তু বাহিৰৰ পৰা আহি ইয়াত বসতি কবি তেওঁলোকৰ অৱস্থা দিনক দিনে ভাল হৈছে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে আমি আমাৰ মামুহক প্ৰমমুখী কৰিব পৰা নাই। আজি আমি মান্ত্ৰক প্ৰমৰ মৰ্ঘদ। দিবলৈ শিকাৰ পৰা নাই। যেতিয়ালৈকে শ্ৰমৰ মৰ্যদা দিয়া নহয় তেতিয়ালৈকে আমি মান্তুহক কৰ্ম্ম প্ৰেৰণা যোগাব নোৱাৰিম। আজি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যেনে ভাৱে উন্নতি হৈছে তাৰ পৰা নিবনুৱাৰ সংখ্যাতে বৃদ্ধি হৈছে। পঞ্জাৱৰ প্ৰায় মানুহেই বিভিন্ন বিভাগত কাম কবিছে। উন্নত প্ৰণাশীৰ খেতিত বেছি ভাগ লোক ব্যস্ত আছে ৷ কিন্তু আমাৰ ৰাজ্যত শতকৰা ৯৯ জনেই চাকৰীত ভৰ্ত্তি হবলৈ বিচাৰিছে। সেইকাবণে আজি আমাৰ ৰাজ্যত আমি সমৃদ্ধি বঢ়াব পৰা নাই। আমাৰ মান্ত্ৰৰ মানসিক চিন্তা ধাৰাৰ পৰিবৰ্ত্তন সাধন কৰিব নোৱাৰিলে নিবনুৱা সমদ্যা ক্রমারয়ে বাটি আহিব। আজি প্রলয়স্কাৰী বা পানীয়ে অসমত ছভাৰ্গাৰ সৃষ্ট কৰিছে। এই বানপানী আমি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰিলে প্ৰতিবছৰেই আমাৰ অসমৰ ৰাজহৰ এটা ডাঙৰ অংশৰ ক্ষতি হব। অৱশ্যে বানপানীৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে ভ্ৰহ্মপুত্ৰ আরোগ গঠন কৰিছে। এই আয়োগৰ পৰা আমি যি আশা কবিছিলো <u>সেই আশা যদি পূৰণ নহয় তেতিয়াহলে অহা বছৰত আমি এটা</u> ডাঙৰ সমস্যাৰ সন্খীন হম। ইয়াৰোপৰি আমাৰ যিবিলাক মথাউৰি ভাঙিছে সেই বিলাকো মেৰামভিৰ কামত পলম হৈ গৈছে। আজি বানপানীয়ে অসমত এনে এটা অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে যি বৰ্ণনাৰো অতীত। আমাৰ অৰ্থনৈতিক

অৱস্থা যদি উন্নত কবিবলগিয়া হয়, তেতিয়াহলে বানপানী সমস্যা প্রথমেই সমাধান কবিব পাৰিব লাগিব। নহলে অসমব অর্থনৈভিক অৱস্থা বিপন্ন ছ'ব। সেইবাবেই ত্রন্মপুত্র আয়োগাৰ ওপৰত আমাৰ সম্পূৰ্ণ ভ্ৰষা আছে আৰু এই আয়োগে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা লব বুলি আশা কৰিছো। আৰু ৰাজ্যিক চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা অৰ্থ সাহায্য লৈ এই ক্ষেত্ৰত কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব বুলি আশা কৰিছে।। আজি দেশৰ ঘাই সমসা। সমূহৰ ভিতৰত হ'ল অথ নৈতিক সমস্যাব সমাধান। এই সমস্যা সমাধান কবিবলৈ গাওঁ অঞ্চলত পঞ্চায়ত্ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কবিৰ লাগিব। পঞ্চায়ত্ব ওপৰত যেনেভাৱে কামৰ আশা কবিছেলো তেনে ভাৱে কাম পোৱা নাই। এই পঞ্চায়তক মাধাম হিচাবে লৈ যদি আমি কাম কৰিব নোৱাৰো তেন্তে গাৱঁৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যাব উন্নতি হোৱা টান। আজি পঞ্চায়ত সমূহক প্রশাসনীয় যন্ত্র হিচাবে বারহাব কবা হৈছে। সেইবাবে কামত অগ্ৰাসৰ হব পৰা নাই। ফলত শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত আমি কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিব পৰা নাই। গতিকে এই কামবিলাকৰ দায়িত্ব এই পঞ্চায়তৰ ওপৰত অৰ্পন কবিব লাগে। এই পঞ্চায়তে বাইজৰ মাজত কামৰ প্ৰেবণা যোগাব আৰু তেতিয়া কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত, নিব্যুৱা সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত কুতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিব পাৰিব। আজি আমাৰ দেশত খাদ্য বস্তুব অভাৱ ঘটিছে। গাখীৰ, মাত, ফলমূল আদিৰ অভাৱ ঘটিছে। এই খাদ্যাব্য বৃদ্ধি কৰিবৰ কাবণে কেৱল বক্তৃতা দিলেই নহব ৷ বাস্তৱত এই কাৰ্য্য পৰিণত কৰিবলৈ আমাৰ ৰাজ্যত যথেষ্ট শ্বিধা আছে। অৱশো চৰকাৰে এই সামগ্ৰী বিলাকৰ छिल्लामन वर्गायव वारव वद्यां आंहिन देलाइ यिम एक स्वर्शिक कार्याक वी কৰিৰ পৰা নাই। এইবিলাকৰ উৎপাদন গাওঁ অঞ্চলত বঢ়াবলৈ আমি পঞ্চায়তৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰিৰ লাগিব। যদি আমি সমাজৰাদ ৰচনা কৰিৰ খোজো ভেন্তে সম্বায় আৰু পঞ্চায়ত্ৰ জৰিয়তে এইবিলাক কাম কৰাৰ পাৰিব লাগিৰ। কেৱল বক্তৃতাৰ দ্বাবাই দেশক সমৃদ্ধি-শালী কৰি তুলিব নোৱাৰি। আমাৰ ৰাজ্যৰ সমৃদ্ধি বঢ়াবৰ কাৰণে আমাৰ জন শক্তিক কামত লগাব লাগিব আৰু তেতিয়াহে আমাৰ ৰাজ্য স্বাৱলম্বী ছব পাৰিব। এইক্ষেত্ৰত আমি ৰাস্তৱ দৃষ্টি ভঙ্গীৰে কামত আগবাঢ়িব লাগিব। এই মর্মে চৰকাৰে যি বিলাক আঁচনি প্রস্তুত কৰিছে তাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ, ৰাজ্যিক চৰকাৰ আৰু সকলো ৰাজনৈতিক দলৰ সমান দায়িত আছে। গতিকে আমি সমাজবাদী সমাজ প্রতিষ্ঠা কৰিবলৈ হলে একাৰদ্ধ হব লাগিব, ৰাইজৰ মাজত প্ৰেৰণা যোগাব লাগিব, নেতৃত্ দিব পাৰিব লাগিব তেতিয়াহে আমি অগ্ৰসৰ হব পাৰিম আৰু আমাৰ দেশ সমৃদ্ধিশালী হব। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাবিলো।

*Shri Sailen Medhi-মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি সমগ্র দেশকে আলোডিত কৰি ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে সমাজতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ যি সংগ্ৰাম ঘোষণা কৰিলে, সেই ঘোষণাৰ পাচত আমি আশা কৰিছিলো যে, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ জৰিয়তে আজি অসম চৰকাৰৰ অৰ্থ-নৈতিক ক্ষেত্ৰত, অসম চৰকাৰৰ যি আঁচনি আৰু নীতি এই নীতিৱ তুমুল পৰিবৰ্তন দেখিৰলৈ পাম। কিন্তু তুখীতঃ হৈছো যে, এই পৰিবৰ্তনৰ কোনো লক্ষণেই আজি আমি বাজ্যপালৰ ভাষণত দেখিবলৈ পোৱা নাই। যোৱা কেইবছৰত আমি এই বিধানসভাতে ৰাজ্যপালৰ যি কেইখন ভাষণ গতানুগতিক ভাৱে দেখি আহিছিলো—এইবাৰৰ ভাষণতো কোনো নতুন লক্ষণ পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত যদিও কোনো নতুন নীতিৰ কথা কোৱা হোৱা নাই। আমি অসম ৰাজ্যৰ পুৰণি কাৰ্য্যকলাপৰে প্রতিচ্ছবি ইয়াত দেখিবলৈ পাইছো। আমি কি কি কাম কবিম, সেইটো নকৈ পুৰণা কথাবিলাকৰে মাত্ৰ পুনৰাণত্তি কৰিছে। সংবিধানখন সমগ্ৰ দেশৰে—আক দেশক লৈয়ে সংবিধান আছে। গণতন্ত্ৰৰ কোনো নীতিকে পৰিবৰ্তন কৰাৰ কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত নাপালো। গতিকে আজি অসম বাজ্যৰ কথা বেলেগে চিষ্টা কৰিব নোৱাৰে। আশা কৰিছিলো ভাৰতবৰ্ষত তুমুল আলোড়ণৰ পাচত আমি অসমত অৰ্থ নৈতিক উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত পৰিবৰ্তন লক্ষ্য কৰিব পাৰিম কিন্তু হুৰ্ভাগ্যবশৃত: তেনে কোনো পৰিবৰ্তনেই পৰি-লক্ষিত নহ'ল। ১৯৬৭ চনত ভাৰতত যিটো বংগ্ৰেছৰ একছত্ৰীৰাজ আছিল সেইটো ছিন্ন-ভিন্ন হ'ল আৰু ফলস্বৰূপে ৮ খন ৰাজ্যত বে-কংগ্ৰেছীৰাজ হ'ল, তেতিয়া কংগ্ৰেছ মহলত হাঁহাকাৰৰ সৃষ্টি হ'ল যে, এতিয়া এটা

^{*} Speech not corrected

ভুৱা আলোড়ণৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব। নহ'লে ভাৰতবৰ্ষত কংগ্ৰেছ নিঃচিছ্ন হৈ যাব আৰু শাসনৰ গাদীত থকা সন্তৱ নহব।

ইয়াৰ ফলতে ভাৰতবৰ্ষৰ ৮খন বাজাত কংগ্ৰেছ বিৰোধী চৰকাৰ প্রতিষ্ঠিত হ'ল। ক্রমে ক্রেমে ষেতিরা কংগ্রেছ বিবোধী গঢ়ি উঠিবলৈ ধৰিলে তেতিয়া শাসনত অধিষ্ঠিত দলে ভাৰিবলৈ ধৰিলে যে হয়তো অতি সোনকালে কংগ্ৰেছ চৰকাৰ নিশ্চিহ্ন হৈ যাব আৰু ১৯৭২ চনত গাদীত থকা সম্ভৱপৰ নহব। উপাধাক্ষ মহোদয়, এই সংক্রান্তত মই এটা গল্পৰ কথা কওঁ – এটা বুঢ়া বাঘ আছিল। সি যেতিয়া ক্রেমে মৃত্যুৰ মুখলৈ আগবাঢ়ি গ'ল, চিকাৰ কৰিবলৈ নখ-দাত নাইকিয়া হ'ল, ভেভিয়া সোণৰ থাক এডাল হাতত লৈ বাস্তা এটাত বহি বাটৰৱাক কবলৈ ধবিলে যে মই বহুত পাপ কৰিছিলো আৰু তাৰ প্ৰায়চিত হিচাবে এই সোণৰ থাকডাল আগবঢ়াইছো। তেতিয়া কোনো এজন লোভী বাটৰুৱাই লোভত থাৰুডাল লবলৈ আগবাঢ়ি গ'ল আৰু লগে লগে বাঘে বাটৰুৱাক হেঁচা মাৰি ধৰি খাই পেলালে। আমাৰ চৰকাৰৰ ক্ষেত্ৰটো এই গল্পটো খাটে। আমাৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰেও ১৯৭২ চনত বিপদৰ সংকেট দেখিলে। সেই কাৰণে ভাঙি দিলে লোকসভা। সমাজতন্ত্ৰৰ কথাকৈ কথাৰ ফুলজাৰি মাৰিলে। ফলস্বৰূপে আহিল ১৪ টা বেল্ক জাতীয়কৰণৰ কথা; ৰাজন্য ভাট্টা উঠাই দিয়াৰ কথা। গোটেই ভাৰতবৰ্ষতে এটা আলোড়ণৰ সৃষ্টি হ'ল। কিন্তু সোণৰ খাৰু লৰলৈ আগবাঢ়ি যায় কোন। কিন্তু বিপুল জয়ধবণীৰে ইন্দিৰা গান্ধী নিৰ্বাচিত হ'ল যদিও পৰিবৰ্তনৰ কোনে। লক্ষণ দেখা নগ'ল। আমাৰ অসম চৰকাৰৰো একে অৱস্থা। ১৯৬৭ চনতে ৰাজ্যপালৰ ভাষণত যি শুনিছিলো আজিও সেই একেই অৱস্থা। ইয়াত নতুনত বা পৰিবর্তনৰ কোনো লক্ষণ দেখা নাই। যদিও আমি জানিছো (य टेंकिमर्था वद्य পৰিবৰ্তন হৈ গ'ল।

আমি দেখিবলৈ পাইছো যে ৰাজ্যন্য ভাট্টা মেতিয়া ৰাজ্যসভাত উত্থাপিত হ'ল তেতিয়া ৰাজ্যসভাই নাকচ কৰিলে। বেস্ক জাতীয়কবণ কৰিলে ফলত ৮০ কোটি টকা ক্ষতিপূবণ দিব লগা হ'ল। ৰাজন্য ভাট্টাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰপতিৰ দ্বাবা ঘোষণা কৰা হ'ল যে পাৰ্লিয়ামেণ্টত সংখ্যা গৰিষ্ঠতা নহ'লে Supreme Court-য়ে সংবিধান সংশোধন কৰিব নোৱাৰে।

অকল সমাজতন্ত্ৰ বুলি চিঞৰি থাকিলেই নহৰ—সমাজতন্ত্ৰ

বচনা কৰিব পাৰিছে জানো ? অসমৰ চাহ বাগান সমূহ জাতীয়কৰণ কৰিব থুজিহে। কিন্তু মালিক সকলক ক্ষতিপূৰণ নিদিলে এই বাগান সমূহ জাতীয়কৰণ কৰিব পৰা নাযায়। আজি যদি এনেকৈ ডাঙৰ ডাঙৰ উদ্যোগপতি সকলব পৰা বিনা ক্ষতিপূৰ্ণে জাভীয়কবণ কৰিব নোৱাৰো, তেনেহ'লে ভৱিয়ত উন্নয়নত পদক্ষেপ দিব নোৱাবো। আজি সংবিধান সংশোধন কবাৰ প্রাণ্ আহিছে, 🕹 ভাগ সংখ্যা গবিষ্ঠতাৰে সংবিধান সংশোধন কৰিব পাৰিব কিজ ব্যক্তিগত মালিকৰ স্বাৰ্থৰ ওপৰত হাত দিব নোৱাৰে যেতিয়ালৈকে Funda mental Right পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা নাযায়। গতিকে আজি হয়তো শাসনত অধিষ্ঠিত ইন্দিৰা গান্ধীয়ে নতুন এখন সংবিধান ৰচনা কৰাৰ ভাবুকি দিছে। কিন্তু মই তেওঁক বাঘৰ গল্পটো মনত পেলাবলৈ অনুবোধ কৰো। আজি ২৩ বছৰ ধৰি বিৰাট সংখ্যা গৰিষ্ঠতা লাভ কবিও কংগ্ৰেছ দলে ভাৰতবৰ্ষত সমাজতন্ত্ৰ বচনা কৰিব নোৱাৰিলে। কোনো নতুন আঁচনি লব নোৱাৰিলে। যেতিফালৈকে শ্রেণীত বিশ্বাস থাকিব, ৬ হাজাৰ টকাত গাড়ী কিনি ২০ হাজাবত বিক্ৰী কৰিব পৰা ৰজা, মহাৰজা, স্বাৰ্থানেৱী সকলৰ দ্বাৰা এই কংগ্ৰেছ দল পৰিচালিত হব তেতিয়ালৈকে সমাজতন্ত্ৰব কথা নাহে। অৱশ্যে মই নকও যে এই দলটোত ধনী সুখী মানুহে অকল আছে—ইয়াত তুখীয়া লোকো আছে। কিন্তু শ্রেণী সংমিশ্রণৰ মাজত কোনো দলেই সমাজতম্ব প্রতিষ্ঠা কৰা সন্তৱ নহয়।

নিৰ্বাচনৰ পাচত দেখিলো ফথক্দিন চাহাবৰ ঘৰৰ ছুৱাৰ মুখত ৩০ খন Willis জীপ গাড়ী ৰৈ আছে। ভাবিলো কেনেকৈ কিনিলে। দিল্লীব কৰ্মচাৰী সকলৰ পৰা জানিব পাৰিলোঁ যে এইবোৰ মহেন্দ্ৰ এণ্ড মহেন্দ্ৰ কোম্পানীৰ পৰা কিনা হৈছিল Instalment Basis-ত। কিন্তু প্ৰথম Instalment দিব নোৱাৰা বাবে Company-এ গাড়ীবোৰ ঘূৰাই লৈ যাব। তেনেহ'লে আজি চাওঁক আমাৰ ফথৰুদ্দিন চাহাবৰ নেতৃত্বত কি সমাজতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে ৷ পইচা নোহোৱাকৈও তেওঁৰ ঘৰৰ সমূৰত ৩০ খন গাড়ী থিয় হৈছে আৰু ইয়াৰ নিশ্চয় কিবা লাভ আছে। এয়েই হ'ল আমাৰ সমাজতন্ত্র। গতিকে নই কওঁ এই গতিৰে কি মহেন্দ্র চৌধুবী কি বিশ্বদেৱ শৰ্মা কাৰো পক্ষেই সমাজতন্ত্ৰ ৰচনা কৰা সম্ভৱ নহব ৷

গতিকে আজি ৰাজ্যপালৰ ভাষণত যিমানখিনি কথা আশা কৰিছিলোঁ। সিমানখিনি কথা পোৱা নাই। দ্বিতীয়তে এটা কথা কবলৈ বাধ্য হৈছোঁ যে এইবিলাক সকলো ভুৱা কথা। আমি দেখি আহিছোঁ যে এইবিলাক ভুৱা কথাৰ বাহিৰে আন একো নহয়।

আজি কংগ্ৰেছ দলে সোনকালে নিৰ্বাচন পাতিবলৈ দলৰ মিটিংত কথাটো উত্থাপিত কৰিছে। তেওঁলোকে বুজিছে যে যদি তেওঁলোকে '৭২ চনলৈকে থাকে তেনেহ'লে ৰাইজে তেওঁলোকক চ্ৰমাৰ কৰিব আৰু তেওঁলোক ধ্বংস হৈ যাব। সেয়েহে Mysore আদি ৰাজ্যত ৰাজ্যসভাৰ Election হৈ যোৱাৰ পিচতেই আকৌ ৫ বছৰ থকাৰ আশা কৰিছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে আজি অসম তথা ভাবতবৰ্ষৰ বাইজ বুৰ্বক তথা ভোদা হৈ থকা নাই। কংগ্ৰেছৰ এই ২৩ বছৰ ৰাজ্য কালত যি সোণৰ সপোন ৰচিছিল সি চ্ৰমাৰ হৈ ধ্বংস হৈ গ'লহেঁতেন যদিহে এই নিৰ্বাচন নহ'লহেঁতেন। কিন্তু <mark>আজি</mark> কোনো ব্যৱস্থা চৰকাৰে লোৱা আমি দেখা পোৱা নাই। আজি Reserve বিলাক খুলি দি যিবিলাক নিবনুৱা আছে তেওঁলোকক বছৱাই দিয়ক। আজি বগাজ্লিব পৰা মানুহ উচ্ছেদ কৰিছে। মই কওঁ, তালৈ ছই লাখ নিবনুৱা লৈ যাওঁক; খেতি কৰাৰ কাৰণে ট্ৰেক্টৰ দিয়ক, মাটি দিয়ক ভেভিয়াহে কাম হব। ১০ কোটি টকা এই সকলৰ পিছত খৰছ যাব পাৰে কিন্তু ইয়াৰ দাবা কাম হব। তুইলাথ নিবমুৱা লৈ যাওঁক লক্ষীমপুৰলৈ আৰু Camp কৰি মাটি দি ট্রেক্টব দি খেতি কবাওঁক। হয়তো টকা খনছ হব পাৰে কিন্তু কাম হৰ। কিন্তু গভামগতিক ভাবে আগবঢ়োৱা এই ভাষণত খেতিয়ক ৰাইজৰ প্ৰতি কোনো স্থবিধা আগবঢ়োৱা দেখা নাই। ইয়াৰ দ্বাৰা, এই আঁচনি বিহীন ভাষণৰ দ্বাৰা আমাক ১৯৬৭ চনৰে পৰা ভুৱা দি আহিছে। জামিও ভাবি আছিলোঁ কিৰা এটা হব, সমাজতন্ত্ৰ হব কিন্তু যোৱা ৫ বছৰ ধবি আমি দেখি আহিছো যে কোনো কামেই প্রকৃততে হোৱা নাই।

সময়ৰ সংকেত) আজি ৫ বছৰ ধৰি অসম তথা ভাৰতবৰ্ষৰ কতে। সমাজতন্ত্ৰৰ নাম কোৱা হোৱা নাই। সমাজতন্ত্ৰৰ কথা চিঞ^{*}ৰি থকা ইন্দিৰা গান্ধী চৰকাৰ

সমাজতন্ত্রব ক্ষেত্রত কিমানদূৰ আগবাঢ়িছে সেইটো আমি দেখি আছোঁ। কিন্তু এই সকলোবোৰ কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উল্লেখ নাই। গভিকে ৰাজ্যপালৰ ভাষণখন নাকচ কৰাৰ বাবে অনা প্ৰস্তাহটো মই সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

Shri Jalaluddin Ahmed—মাননীয় উপাধাক্ষ মহোদয়, মই ৰাজ্যপালৰ ভাষণটো পঢ়ি চালে । কিন্তু দেখিলো যে নদী গৰাখহনীয়া সম্পর্কে কোনো উল্লেখ নাই। মই এই নদীৰ গৰাখহনীয়া সম্পৰ্কত ১৯৬৭ চনৰ পৰা এই বিধানসভাত কৈ আহিছোঁ কিন্তু এতিয়ালৈ মোৰ সমষ্টিৰ গ্ৰাথহনীয়া পীড়িত সকলৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। প্ৰায় এক হাজাৰ মানুহ মথাউবি আৰু P. W. D. ৰাস্তাৰ ওপৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত থাকিবলগীয়া হৈছে। কিন্তু তেওঁলোকৰ সহায়ৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। অন্ততঃপক্ষে এক হাজাৰ ঘৰ মান্তুহ ক্তিগ্ৰস্ত হৈছে। সেইবিলাক মানুহক Rel'ef দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই।

বানপানীত প্রায় ৫৬ খন Primary School ভাঙি গৈছে আৰু বহুত মানুহ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে অথচ তেওঁলোকৰ সাহায্যৰ কোনো ব্যৱস্থা नाই। High School, M. E. School, High Madrassa School ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ Current-ত উটি যোৱা অৱস্থা হৈছিল। কিন্তু চৰকাৰৰ ফাল্ৰ পৰা একো কৰা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে তিনিটা কথা কৈছে—দৰিজতা দ্ৰীকৰণ, নিবহুৱা সমস্যা সমাধান আৰু প্ৰত্যেক মানুহকে ভূমি দিৰ। কিন্তু এইবিলাক কথা কাগজে-কলমেহে দেখা পাইছো, বাস্তৱত একো দেখা পোৱা নাই

নিবলুৱা সমস্যা সম্পর্কত কওঁ যে—অভ্যাপুৰি সম্প্রি চানমামুদ নামৰ এজন ল'ৰাই ১৯৬১ চনত B.Sc. 1st Stand কৰি পাচ কৰে ভোলানাথ বৰুৱা কলেজৰ পৰা। অসম চৰকাৰে তেওঁক ৰাচিয়ালৈ Machanical Engineering পঢ়িবলৈ পঠায় আৰু তেওঁ U.S.S.R.-ৰ পৰা M.Sc. Mech. পাচ কৰি D. T. R. L. উপাধি লাভ কৰে। ভাৰতবৰ্ধলৈ আহি Heavy Engineering Company Ltd., Ranchi-ত কাম কৰে প্ৰায় ২ বছৰ। তাৰ পিছত অসমৰ যোবহাট Engineering College-ত Regulation 3F-ত ২ বছৰ কাম কৰিছে। কিন্তু A.P.S.C,-ত Interview দিওঁতে তেওঁ Fail কৰিলে। তেওঁতকৈ এবছৰ Senior Ex-Dy-Secretary-ৰ ল'ৰা এজনে ১ বছৰ বেছি Experience থকা বুলি চাকৰি পালে। সেই কাৰণে চানমামুদে নাপালে। মই এই সংক্ৰান্তত এটা উদাহৰণ দিব খুজিছো। আফ্ৰিকা মহাদেশৰ ওপৰেদি Equator আৰ্থাং বিষুব ৰেখা যোৱা বথাটো সকলোৱে জানে। তাত Oak tree নামে এবিধ গছ প্ৰায় এক ফাৰ্লংমান ওখ হয়। Diameter-টোও বহুত ডাঙৰ হয়। ৭—৮ হাজাৰ বছৰ জীৱিতও থাকে, তাৰ পৰা বটলৰ সোপো আদি হয়। কিন্তু চন্দন গছ হিন্দুসকলৰ মাজত পৱিত্ৰ আৰু চন্দন গছ ৭।৮ বছৰ জীৱিত থাকে। হিন্দু ভাই সকলে চন্দন গছ কাটি আনি কপালত ফুট লায়। কিন্তু চন্দন গছক বাদ দি ওখ গছক লৈছে।

মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় যোৱা ২০ জানুৱাৰীত কলগাছিলৈ যাওঁতেও চানমামুদক আশ্বাস দিছিল কিন্তু আজিলৈকে তেওঁৰ কোনো কাম হোৱা নাই। এই কথাটো মোৰ সমষ্টিত জনাজাত হৈ গৈছে যে চানমামুদে M.Sc. পাচ কৰিও, ৰাচিয়াৰ পৰা ঘূৰি আহিও চাক্বি পোৱা নাই।

Shri Giasuddin Ahmed—মই মাননীয় সদস্তক স্থাধিব খুজিছো তেওঁৰ Disqualification ব কথা খিনিনো নকয় কিয়?

Shri Jalaluddın Ahmed—মাননীয় সদস্যই যদি Disqualification-ৰ কথা জানিব খোজে তেন্তে A. P. S. C-ৰ পৰা জানিব পাৰে।

Shri Giasuddin Ahn.ed—মই মাননীয় সদস্যক স্থাধিব থুজিছো যে তেওঁ কুসুছলমান হোৱা হেতুকে চাকৰি নাপালে নেকি?

Shri Jalaluddin Ahmad—তেনেকুৱাই হব পাৰে। মোৰ সমষ্টিলৈ ২০ তাৰিখে মুখ্যমন্ত্ৰী গৈছিল আৰু ৪।৫ হাজাৰ মান্ত্ৰৰ আগত বক্তৃতা দিওঁতে তেখেতে কৈছিল যে আপোনালোকৰ মাননীয় সদস্য জালালুদ্দিন চাহাবে এই সমষ্টিৰ যিবিলাক অভাৱ-অভিযোগ সেই সম্পৰ্কে একো নকয়। মই সেই কাৰণে বেয়া পোৱা নাই। কিন্তু মই মান্ত্ৰহ বিলাকক কৈছেঁ। যে আমাৰ দাবী বিলাক মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে পূৰণ কৰিব—মই অভাৱ অভিযোগ বিলাকৰ কথা কৈ গৈছেঁ।

১ নং—ভেলেণ্ডী নদীৰ ওপৰৰ দলংখন অতি সোনকালে হব লাগে। ২ নং—এই ভেলেণ্ডী নদী উত্তৰ পাবেদি মথাউৰি হৈছে আৰু দক্ষিণ পাৰেদি মথাউৰি অতি সোনকালে হব লাগে। আৰু মন্দিয়া-বাঘবৰত P. W. D. ৰাষ্টাটো ১৯৫৩ চনতে আৰম্ভ কৰি আজি ১৯৭১ চন পৰ্য্যস্ত শেষ কবিব পৰা নাই। গতিকে এই ৰাষ্টাটো অতি সোনকালে সম্পূৰ্ণ **ব**-ৰিব লাগে।

শাসাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰত থকা মাজুলীবোৰ া বা দ্বীপবিলাকত প্ৰায় ৮০ হেজাৰ বিঘা মাটি আছে। এই মাটিবিলাকৰ পট্টাৰ কাৰণে S. D. O. চাহাবলৈ অৰ্ডাৰ দিয়াত S. D. C.-ক পঠাই দিলে। দেখা গৈছে তৌজি বাহীৰা Revenue আচলতে হব লাগে মুঠ ১০০ টকা তাত লিখি থৈছে ২০০ টকা অথচ দখল আছে মাত্ৰ ্ ১০ বিঘৰিছে । খাজানা লব খুজিছে ১০ বিঘাৰ্ব নি তৌজী বাহীবা খাজনা ें नरेंट T. B. जर्थार राष्ट्रा थाकनी वृत्ति जाया। जिन शरित । तिम এতিয়া रिहाइ T. B.-रह जार्थार याची दिएइ जांक धेर T. B.-व Revenue दिहाइ ৈ ৫/৬ লাখ টক। " গতিকে মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক আহুবোধ জনাব খুজিছোঁ যে এই T. B.-ৰ Revenue খাজনাটো up to date পৰ্যান্ত (बहाई पिव लाएंग)

১৯৬৮ চনৰ পৰাই এই সদনত কৈ আছো যে—আমাৰ হুখীয়া ভূমিহীন লোকসকলে চৰকাৰৰ খাচ মাটিবোৰ আঁজি ২০।৩০ বছবৈ খাই থকা স্বত্তেওঁ তাৰ পট্টা হোৱা নাই। মৌজাদাৰৰ বাহিৰত থকা মহাজন, মণ্ডল বিলাকৰ আত্মীয়-স্বজনৰ নামত পট্টা দিছে বি পট্টা হৈ বোৱাৰ পিছৰ পৰা বৰপেটাৰ S.D.O. চাহাৰে Order দিছে।

(Bell)

-----প্রায় ২ হেজাব বিহা মাটি Cancelled হৈ গৈছে। মই মুখ্যমন্ত্ৰীক টানি অনুৰোধ জনাওঁ যে অতিৰিক্ত মাটি থকা লোকসকলৰ পৰা অতিৰিক্ত মাটিখিনি কাটি আনি ভূমিহীন স্থানীয় মান্তহক অৰ্থাৎ যিসকলে দখল কৰি আছে তেওঁলোকক দখল দিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰে। দ্বিতীয় কথা, মোৰ সমষ্টিত থকা মথাউবিটো যোৱা বাৰ ভঙাৰ

ফলত যোৱাবাৰ ব্যাপক পৰিমাণৰ আহুধান আদি ধ্বংস কৰি পেলালে। এতিয়া মোৰ সমষ্টিত ধানৰ নাটনি হোৱাৰ ফলত ধানৰ মোনে ৪৫ টকা পৰ্য্যন্ত হৈছে। ধান আনিব লাগে বজালী এলেকাৰ পৰা। কিন্তু আমাৰ মথামন্ত্ৰীয়ে এটা Crder দিছে যে Individually মাত্ৰ ৫ কুইণ্টল ধানতে আনিব পাৰিব। ৫ কুইণ্টল বা ১২ই মোন ধান প্ৰায় ২৫ মাইল দূবৰ পুৰা আনিব লগা হ'লে মোনে প্ৰতি খৰছ হয় প্ৰায় ৫৫ টকাকৈ। গাইপতি ৫ কুইণ্টল ধান আনিবলৈ দিয়াত আমাৰ আপত্তি নাই। কিন্তু ১০।১৫ জন সান্ত্ৰহ লগ লাগি যেন একেলগে ধান আনিৰ পাৰে তাৰ কাৰণে Order দিবলৈ মই মাননীয় মুখামন্ত্ৰীক টানি অনুৰোধ কৰিছো।

(Voice—ৰজালীত ধানৰ মোনে আকৌ কিমান ?)

বজালীৰ লগত মোৰ সমষ্টিৰ ধানৰ মূল্য অন্ততঃ ১০।১৫ টকা মানৰ Difference 24 there were ware to the party of the party o

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, Family Planning Centre প্রায় ৩৬৭ টা আৰু Sub-Centre প্ৰায় ৯৯ টা আছে। প্ৰত্যেকটা Centre-তে যদি ১২ জনকৈও কৰ্মচাৰী নিয়োগ কৰা যায় তেনেহলে মুঠ ৪৬৬ টা Centre-ৰ প্ৰত্যেক Centre-তে ১২ জনকৈ কৰ্মচাৰী নিয়োগ হ'লে ৫,৫৯২ জন কৰ্মচাৰী এই ৰিভাগত নিয়োগ হয়। অসমত যিবিলাকে চাকৰি পায তাৰ শতকৰা ২০ ভাগৰ ভিতৰত মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ লোকে ২০% ভাগৰ ঠাইত ২% নেপায়। সেইকাৰণেই মই মুখ্যমন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিছে। এই কথাৰিলাক বিশেষ বিবেচনাৰে চাৰ যেন। ইয়াকে কৈ মই সামৰিলো।

Dr. Surendra Nath Das-মহোদয়, বাজাপালৰ ভাষণৰ ওপৰত হোৱা বিভৰ্কত অংশ গ্ৰহণ কবি মই ছুআষাৰ মান কথা কওঁ। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত আছে যে "মাননীয় সদস্ত সকলে জানে যে বাষ্ট্ৰপতিৰ আদেশ অনুযায়ী কিছুদিনৰ আগতে লোকসভা ভঙ্গ কৰি দিয়া হৈছে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে অনুষ্ঠিত মধ্যকালীন নিৰ্বাচন সৰহভাগ বাজাতেই সমাপ্ত হৈছে। সভোষৰ কথা যে ৰাজ্যখনত শান্তিপূৰ্ণ ভাৱেই নিৰ্বাচন সমূহ পৰিচালনা কৰা হৈছে আৰু ইয়েই আমাৰ দেশৰ গণতন্ত্ৰ যে স্থৃদৃঢ় ভেঁটিত প্ৰতিষ্ঠিত সেই বিষয়ে আমাৰ মনত প্ৰতায় জনাইছে।"

উশাধ্যক্ষ মহোদর, মই কওঁ যে—লোকসভা নির্দিষ্ট সময়ৰ আগতে ভঙ্গ কৰি দি নিৰ্বাচনৰ সন্থীন হোৱাত আমাৰ জ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীৰ কংগ্ৰেছে যিমান সা-প্ৰবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিছে তেনেকৈ আমাৰ অক্সান্ত ৰাজ-নৈতিক দলবোৰে স্বযোগ-স্থবিধা গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই। আমি দেখিছো যে ইন্দিৰা গান্ধীৰ কংগ্ৰেছৰ প্ৰাৰ্থী সকলৰ প্ৰত্যেকেই প্ৰায় ২ লাখতকৈ কম টকা নিৰ্বাচনত খৰচ কৰা নাই। কিন্তু অম্ম হিচাবে জনান্য ৰাজনৈতিক দলৰ Candidate সকলে মাত্ৰ ২াত হেজাৰতকৈ বেছি খৰছ কৰিব পৰা নাই। মই এইটোও দাখি কব পৰে যে আনাৰ সমষ্টি বিলাকত Election-ৰ আগে আগে ইন্দিৰা গান্ধীৰ Plastic-ৰ Photo ও বিলাই দিয়া হৈছে। এইদবেও Plastic-ৰ Photo বিলাই শাসক কংগ্ৰেছে যিমান টকা খবচ কৰিছে নিৰ্বাচনী অভিযানত অন্যান্য কোনো ৰাজনৈতিক প্ৰাৰ্থীয়ে সকলো ৰকমৰ খৰচৰ কাৰণেও খৰচ কৰিব পৰা নাই। তাৰোপৰি আজি ২৩ বছৰীয়া কংগ্ৰেছী শাসনৰ শাসক সকল জনসাধাৰণৰ সমালোচনাৰ পাত্ৰ হৈ থকা স্বত্তে তেওঁলোকে অনাশ্য বাজ্ঞনৈতিক দলখোৰক ইমান সমা-লোচনা কৰিছে যে যাৰ ফলত তেওঁলোকেই ভোট দিবলৈ সাময়িক ভাৱে হ'লেও বাইজক আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিবলৈ বাধ্য কৰাইছে। তেওঁলোকে সমাজবাদৰ যি কথা কৈ ফুৰিছে বাস্তৱ ৰূপত কিন্তু সেইটো নহয় ৷ আজি সন্দেহ হৈছে তেওঁলোকে সমাজৱাদ ৰচনা কৰিব পাৰিবনে নো**ৱা**ৰে। আজি শাসনত অধিষ্ঠিত কংগ্ৰেছ দলে সমাজবাদৰ নামত মাত্ৰ গণতান্ত্ৰিকহে মাত্ৰ কবৰ দিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে আমি শ্বিল্ভত আজি দেখা পাইছো যে বিভিন্ন অফিচত কিছুমান চাকৰি খালি হৈছে । ভাৰ Interview-ও হৈ গৈছে। আমাৰ চাকৰিৰ কাৰণে উপযুক্ত শিক্ষিত ডেকাসকল অফিচে অফিচে ঘূৰি ফুৰিব লগা অৱস্থা হৈছে ৮০ তাৰ পৰা আমি গুনিবলৈ পাইছো যে যদি মন্ত্ৰীৰ Candidate আছে বা জানান্য কোনোবা M. P. বা শক্তিশালী M.L.A.-ৰ Candidate আছে তেনে-ক্ষেত্ৰত হয় আৰু তেনেকৈয়ে যদি আমাৰ ডেকা সকলে চাকৰি বিচাৰি উত্তৰ পাই তেনেহলে আমাৰ গণতম্ব বাচি আছে বুলি কৰ পাৰিনে? তত্পৰি ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উল্লেখ কৰা তুৰীতিৰ বিষয়ে কওঁ৷ মই

ব্যক্তিগত ভাৱে জানো যে মই আঞ্চলিক পঞ্চায়ত্ব সভাপতি থকা অৱস্থাতে এজন B. D. O.-এ ১.১০ টকাব ঔষধ ১০ টকা বুলি ক্রেয় কবিছিল। পিছত সেই সময়ব পঞ্চায়ত মন্ত্রী শ্রীফককদিন আলি আহমেদৰ দৃষ্টিগোচৰ হোৱাত তাব এটা তদন্ত আৰম্ভ হয় যদিও ১৯৬৪ চনৰ পৰা আজিলৈকে ভাৰ তদন্তব শেষ হোৱা নাই। থিক তেনেকৈয়ে তাৰ কাৰণে বাৰে বাৰে মুখ্যমন্ত্রী আৰু পঞ্চায়ত মন্ত্রীক কৈছিলো আৰু ধৰণী চৌধুৰীয়েও বছৰাৰ কৈছিল; কিন্তু আজি পর্যান্ত তাৰ তদন্ত নহ'ল। এইটো বৰ পৰিতাপৰ কথা। এনেকৈয়ে আপোনালোকে তুর্নীতি নিবাৰণ কেনেকৈ কৰিব !

তাৰ পাচত Employment সম্পর্কত কওঁ যে পানীখাইতিত এটা Hard Board কাৰাখানা আছে। তাৰ Appointment বিলাক অসমৰ বাহিৰৰ পৰা দিয়ে। আৰু Advertisement, Interview হয় অসমৰ বাহিৰত। ইয়াৰ Secretary, Executive Officer, Assistant Commercial Officer, Driver, দাৰোৱান, Electrical Engineer আদি পদবিলাক অসমৰ বাহিৰৰ পৰা পূৰণ কৰিছে। অসমৰ ভিতৰৰে পানীখাইতিৰ এই কাৰখানাটোত যদি কোনো সময়তে অসমৰ বাহিৰৰ মানুহ নিয়োগ কৰে তেনেহলে কেতিয়াবা জানো অসমীয়া ডেকা সকলে কাম পাৰ !

ষাস্থ্য সম্পর্কত মই এই কথাই কব থুঞ্জিছো যে আগব লোকেল বোর্ডৰ দিনত যিবিলাক Dispensary আছিল সেই বিলাক চৰকাৰে লোৱাৰ পাচত তাৰ অৱস্থা, কিছুমান জৰাজীৰ্ণ অৱস্থা আৰু কিছুমান নিঃচিন্ন হৈ গৈছে। মান্নীয় সদস্য আজিম্ব ৰহমান চাহাবৰ অঞ্চলত যিখন ভিচপেনচাৰী আছিল সেইখন ভাঙি-চিঙি নাইকিয়া হোৱাৰ কাৰণে তাত যিজন ভাজৰ অ'ছে তেওঁৰ বান্ধনী ঘৰত সকলো ভাজৰখানাৰ কাম চলিছে। এইদৰে হ'লে কেনেকৈ স্বাস্থ্য সম্পর্কীয় কাম চলে। এই কথা মই বহুবাৰ চৰকাৰৰ ওচৰত নিবেদন কৰিছো কিন্তু সেই ভাজৰখানা খনৰ আৰু উন্নত নহ'ল। মই যোৱা মধ্যকালীন নির্বাচনৰ সময়ত ধুবুবীৰ প্রায়োবহাতলৈকে ঘুৰিছো। তেতিয়া দেখিবলৈ পাইছো যে সিখনৰ অৱস্থা অতি শোচনীয় বেৰত Family Planning-ৰ বঙা ত্রিভুজটো মৰা থাকে আৰু তাত লিখা থাকে "২/৩ টা ল'বা-ছোৱালীৰ বেচি আশা নকৰিব"

অনায়াসেই ধৰিব পাৰি যে সেই খনেই চৰকাৰী Dispensary। আমি জানিব পাৰিছো যে আমাৰ Director of Health Service জন Retire কৰিব আৰু তেওঁৰ ঠাইত বাহিৰৰ পৰা মান্ত্ৰহ আনি নিযুক্তি দিব। মই সাবধান কৰি দিও যে "বাহিৰৰ পৰা তনো-মনো বৃত্তি" চৰকাৰে পৰিহাৰ কৰক নহ'লে আমাৰ ইয়াৰ যিবিলাক Senicr ভাক্তৰ আছে তেওঁলোকৰ প্ৰতি অনায় কৰা হব।

বিহাত সম্পর্কত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে কেৱল বজাব বিলাকতে
বিহাত সম্প্রসাবণ আবদ্ধ। ইয়াৰ পৰা সাধাৰণ ৰাইজৰ বিশেষ উপকাৰ হোৱা
নাই। কাৰণ বিজ্লী সম্প্রসাবণৰ উদ্দেশ্য আছিল বিজ্লী শক্তিৰ দ্বাৰাই
কৃষি কর্মত জলসিঞ্জন ব্যৱস্থা কৰা কিন্তু সেইটো আজিও হৈ মুঠিল। বিজ্লী
সম্প্রসাৰণৰ কাৰণে বৰপেটাত এটা Electrical Division দিব লাগে।

ভাৰ পাচত মই আৰু কেইটামান কথা কব খুজিছো। ভাবে এটা হৈছে ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগ গঠনৰ ক্ষেত্ৰত এইটো পৰিলক্ষিত হৈছে যে এই আয়োগ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত জাহ গৈছে। কাৰণ ইয়াৰ কাৰণে পাবলগীয়া অৰ্থ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দিয়া নাই। চৰকাৰে যি দিছে সেই টকাৰ ভিতৰতে E&D আৰু ব্ৰহ্মাপুত্ৰ কমিশুন ছয়োটাৰে কাম কৰিবলগীয়া হৈছে। আৰু ছয়োটা বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰীৰ দৰ্মহা দিবলগীয়া হৈছে আৰু খৰচৰ মাত্ৰা ছগুন হৈছে। গতিকে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যেন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিশ্যনৰ কাৰণে পাবলগীয়া টকা সোনকালে পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰক।

(সময়ৰ সংকেত)

তাৰ পাচত মই শিক্ষা সম্পৰ্কত এই কথাই কব খুজিছো যে প্ৰাথমিক
শিক্ষা আৰু হিন্দী শিক্ষা সম্প্ৰাসাৰণৰ কাৰণে চৰকাৰে যথোচিত সাহাৰ্য্য
কৰিব লাগে। প্ৰাইমাৰী স্কুল বিলাক চৰকাৰৰ হাতলৈ নিব লাগে আৰু
হিন্দী শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণৰ ক্ষেত্ৰত যি গ্ৰাণ্ট সেই গ্ৰাণ্ট চৰকাৰে দিয়া নাই আৰু
শুনিবলৈ পইছো যে এই শিতানৰ অৰ্থৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ বিত্ত বিভাগে
Turn down কৰি পঠাইছে। মই চৰকাৰক অন্ত্ৰোধ কৰো যে হিন্দী
শিক্ষাৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় অৰ্থ দিয়ক নহ'লে হিন্দী শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণ
আঁচনি পৰিহাৰ কৰক। ইয়াকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

(এতি স্বৰ: আমাৰ গ্ৰোপক কবলৈ সময় নিদিয়ে নেকি ?)

Shri Motilal Nayak-মাননীয় উপাধ্যক মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত বিৰোধী পক্ষৰ প**ৰা বহুটো মান**নীয় সদসাই অং**শ গ্ৰহণ** কৰি চৰকাৰৰ ওচৰত বহুতো প্ৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে আৰু আগতেও আগ-বঢ়াই আহিছে। কিন্তু অতি ছখৰ কথা সেই বিলাক চৰকাৰে উপলদ্ধি कविव পৰা নাই যেন লাগিছে। এনে হ'লে আমাৰ দেশ খন কেনেকৈ উন্নত হ'ব। গত চাৰি বছৰ ধৰি বাজেট বা ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত বতুতা চলি আহিছে। কিন্তু সেই বজুতাত আগবঢ়োৱা পৰা-মৰ্শাৱলী কাৰ্য্যত পবিণত হোৱা দেখা পোৱা নাই। অসম চৰকাৰৰ দৰ্মহাৰ বাজেটৰ কাম ৭ দিনত শেষ কৰিব পৰা যায় কিন্তু সেই ৭ দিনৰ কাসকে আমি তিনি মাহ ধৰি চলাও। কিন্তু আজিলৈকে দেখা গ'ল এই সদন্ত আমি যি বিলাক পৰামৰ্শ আগবঢ়াও তাৰ বোধহয় এটাও চৰকাৰৰ কাণত নোসোমাই। ইয়াৰ ফলত চৰকাৰৰ টকা অপচয় হয়।

মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী যেতিয়া বাজহ মন্ত্ৰী আছিল তেতিয়া ভূমিহীন মানুহব কাৰণে কিছুমান পতিত মাটি মুকলি কৰি দিছিল। কিন্তু তুখৰ বিষয় শতকৰা ৫০ ভাগ ভূমিহীন লোকে মাটি দংল কৰিব পৰা নাই। আৰু আনহাতে সেই মটিৰ বে-দখলী কাৰ্য্য চৰকাৰে বন্ধ কৰিব পৰা নাই। যদি এই ভূমিহীন খেতিয়ক সকলক ৫ বিঘাকৈ মাটিও আমাৰ তুখীয়া মানুহক কাগজে-পত্রে দখল চমঙ্গাই দিব নোৱাৰে তেনেহলে এই চৰকাৰৰ কেনেকৈ শাসন যন্ত্ৰ চলিছে ? আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী দ্ৰীত্ৰী ডাঙৰীয় ই ভত্তঃ এইবিলাক কথা বেছিকৈ জানে আৰু আমি আশা কৰিছোঁ—তেখেতে যেন ইয়াৰ এটা সমাধান কৰি দিয়ে। আমাৰ মাননীয় সদস্ত শ্ৰীবিনয় ঘোষে কৈছে যে গোৱালপাৰা বৰ পিচপৰি আছে। গোৱালপাৰাত তেল শোধানাগাৰ কাগজৰ কল হৈছে অৱশ্যে কাম বিশেষ হোৱা নাই যদিও অফিচ ঘৰ আদি বান্ধিছে।

দিল্লীৰ প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ তলত শ্ৰীফকৰুদ্দিন আলি মন্ত্ৰী হৈছে, তেখেতক वामि ভाल वृलिएउरे केएँ। WITE SPECE CITY

(স্বৰ: তলৰ নহয়, কাষৰহে)

আমাৰ অসমৰ যি সকল Cabinet Minister আছে, তেওঁলোকে নিজ भाठीरव काम करव, क्वाल Fishery Minister of निक माठीरव काम কৰিব নোৱাৰে। দেখা গৈছে যে Fishery ব কিছুমান Direct Settlement দিছিল; কিন্ত Cabinet মিটিং হৈ এইটো মুখামন্ত্ৰীয়ে বন্ধ কৰি দিলে। তেখেতৰ ক্ষেত্ৰত Cabinet Decission লব লাগে ; কিন্তু আন বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত লব নালাগে। মই বিজার্ভ চিটৰ সদস্য হিচাবে কৈছোঁ তেখেত Fishery Minister হিচাবে একেবাৰে unsucessful Minister. Fishery विनाकव পवा চৰকাবে ধন ঘটে। किন্ত আজি চাবি বছৰেও Fishery বিলাকৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা নহ'ল। ফলত উত্তৰ লক্ষীমপুৰত গুলিয়াগুলি হৈ মানুহ মবিল। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে অন্ততঃ এই বিষয়ে চকু বথা উচিত, যিহেতু মন্ত্ৰীসভাৰ নিৰ্দ্দেশমতে Direct Settlement দিয়ে আৰু Fishery বিলাকৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ Cabinet ৰ পৰা তব লাগে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—আমাৰ Direct Settlementৰ যিটো সিনাম্ভ আছিল, সেইটো Cabinet ৰেই সিনাম্ভ আছিল। এই সিদ্ধান্ত লবচৰ কৰি Direct Settlement বন্ধ কৰা হৈছে। এইটো Minister এ অকলে কৰিব নোৱাৰে ৷ লবচৰ কৰিবলৈ হ'লে Cabineta मिकां स्र नर लार्श।

Shri Matilal Nayak—বৰপেটাত বিশেষকৈ বিজুলীবাতিৰ বৰ অস্থ্ৰিধা হৈছে; বৰপেটা এখন জনবহুল ঠাই। তাত নলবাৰী Divisiona পৰাহে Control কৰা হয়। যদি বৰপেটাটো এটা Division দিয়া হয়; তেন্তে বৰপেটাৰ ভিতৰুৱা গাওঁ বিলাকৰো বহুত শ্ববিধা হয়। গতিকে আপোনাৰ জৰিয়তে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক অনুৰোধ কৰিছোঁ যে অহা মাৰ্চ মাহৰ ভিতৰতে বৰপেটাত electrical Division পাতি দিব লাগে। বৰপেটাত Publicity Deptt ৰ Office টো আছে; কিন্তু 'মাইক' নাই 'ৰেডিঅ' নাই; কিন্তু চুঙা এট। ওলোমাই থোৱা আছে-নাবাজে। Publicity মেচিনটো আজি ছবছৰৰ আগতে শ্বিলঙলৈ মেৰামতি কৰিবৰ কাৰণে পঠাই-ছিল; কিন্তু আজিলৈকে তালৈ ঘূৰি নগ'ল। সেই কাৰণে এই বিলাক

কথাৰ প্ৰতি মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে অলপ ভাবিব লাগিব। বৰ্তমান কংগ্ৰেছ মন্ত্ৰীসভাব ওপৰত অনুস্চীত জাতি আৰু জনজাতিব লোকে আত্মবিশ্বাস হেৰুৱাই পেলাইছে। কাৰণ আমি কাৰ্য্যত দেখিছোঁ যে অমুস্চীত আৰু জনজাতিব যিসকল M.P. আছে তেওঁলোকে বাবে বাবে বিপুল ভোটত জয়লাভ কৰে: কিন্তু দিল্লী**ত তেওঁলো**কৰ ঠাই নোলায়।

আজি মেঘালয় অসমৰ পৰা ওলাই গ'ল আৰু তেওঁলোকৰ পৰা এজনে Deputy Speaker পাইছে। কিন্তু আমাৰ বিজাৰ্ভ চিটৰ পৰা হুই তিনিবাৰ M.P. হৈ গ'ল অথচ কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীসভাত এজন মন্ত্ৰী বা বাজ্যিক মন্ত্রী বা উপমন্ত্রীৰ পদ পোৱা নাই। গতিকে অনুসূচীত আৰু জনজাতিব কাৰণে ই বৰ ছখৰ কথা।

আজি আমাৰ শিক্ষাৰ সমস্তাটো বৰ বেয়া অৱস্থাত পৰি আছে। হাইস্কুল কলেজৰ কথাই নাই, যিবিলাক এল'পি স্কুল আছে সেই বিলাকৰ কেৱল মাত্র চৰকাৰে মাষ্ট্র দিব লাগে; কিন্তু Non-Recurring grant দিব নালাগে। কাৰণ আমি হিচাব কৰি দেখিছোঁ যে এজন মাষ্ট্ৰক কমেও ১৫০ টকাকৈ দৰ্মহা দিওঁতে বছৰি ১৮০০, শ টকা দিব লাগে। গতিকে Non-Recurring grant টোৱে আমি এখন ফুল বান্ধি লব পাবো য'ত কমেও ৫০ জন ছাত্র থাকে, তেনেকুৱা বহুতো স্কুল প্রত্যেক ছুইমাইলৰ ভিতৰতে এখনকৈ বান্ধিব পাৰিব। তাৰ পাছত Non-Recurring ৰ কাৰণে যিখিনি টকা ভাগ কৰি দিয়া হয়, সেইখিনি টকা M.L.A.ৰ ওচবলৈ যাওঁতে, B.D.O.ৰ ওচৰলৈ যাওঁতে—প্ৰায় তুই/চাবিশ টকা খৰচ হৈয়ে যায়। সেইকাবণে মই কৈছে। যে আমাৰ যিবিলাক ভেনচাৰ স্কুল আছে সেই বিলাক হুহেজাৰ টকাবে একোটা স্কুল ঘৰ वािक्वित भावितः त्व्यल गांव गांष्ठेव फिल्लाई इ'ल, Non-Recurring Grant **जिय नालार्ग** ? Thursday 25th March, 1971.

আমাৰ মাননীয় সদস্যা শ্ৰীমতী প্ৰনীতা তালুকদাৰৰ সমষ্টিত এখন এল'পি স্কুলত ১৬৫ জন পৰ্য্যন্ত ল'বা হৈছে। গতিকে এই বিলাকত মাষ্ট্ৰ দিয়াৰ বাৰস্থা কৰিব লাগে নহলে আমাৰ বৰ বিপদ হৈ পৰিছে।

এতিয়া বেষ্ক ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ ভাৰত চৰকাৰে কৰিছে; কিন্তু এই বেষ্ক ৰাষ্ট্ৰীয় বৰণটো ধনী আৰু মধ্যবিত্ত লোকৰ কাৰণেহে হৈছে; কিন্তু তুখীয়াৰ কাৰণে হোৱা নাই। মাননীয় সদস্থ শ্রীশৈলেন মেধিয়ে কোৱা কথাবোৰ আখবে আখৰে সত্য যে সোণৰ খাৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীৰ মেজিক হৈ পৰিছে। বেষ্ট वाष्ट्रीयकवन ट्यांबाव পवा धनीरत मण्ये काणी किनिय भाविरह ; किल ত্বখীয়াৰ একো নাই। গতিকে বেঙ্ক ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰাৰ পৰা আমাৰ কি লাভ আছে । কাজেই এইটো নকৰা হ'লেও হ'লহেতেন।

আজি বৰপেট। মহকুমাত মঠাউৰিৰ সমস্থাটো এটা বৰ ড'ঙৰ সমস্থা হৈ পৰিছে। আজি চাৰি বছৰে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নিজেই এই কামবোৰ হাতত লৈছিল। যোৱা বছৰ পুৰণি মঠাউৰিৰ কাম কিছু আৰম্ভ হৈছিল; কিন্তু নতুন মঠাউৰি আজিলৈকে নহ'ল। বৰপেটা মহকুনাতে ধান, সৰিয়হ, মৰাপাটৰ উৎপাদন বেছি। তাত যদি মঠাউৰিব ব্যৱস্থা হয়, তেতিয়াহে'ল অক্সান্ত ঠাইৰ বাবেও এইবিলাক বস্তুৰ যোগান ধৰিব পৰা হব । মুখ্যম-ন্ত্ৰীয়ে সকলো কথা জানেই; কিন্তু জনা হৈ থাকিব নেলাগে। কিছুমান नजना कथां अजिनवरेल ८० छ। कविव लार्ग । यिन जना देशराई थारक তেন্তে বৰপেটাৰ কোনো উন্নতি নহব ৷

এতিয়া বহুতো নতুন নতুন সমস্তা আহি পৰিছে; তেখেতে নিশ্ৰ সেইবিলাক হাদ্যাক্ষম কৰিব পৰা নাই। কাৰণ তেখেত বুঢ়া চা লোক; আমি ডেকা চামৰ কি হৈছে তেখেতে মুবুজে। সেইকাৰ। তেখেতক অনুৰোধ কৰিছোঁ অন্ততঃ ডেকাচামৰ লগত কথা বতৰা পাতি বৰপেটাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে M.L.A. a etch a die, B.D Og

Adjournment

THE REST STATE OF STREET STREET STREET STREET

The Assembly then adjourned till 10 A. M. Thursday, 25th March, 1971. IN STREET, THE TORK PRINTER STREET

U. Tahbildar, Secretary The 24th March, 1970 Legislative Assembly, Assam.

Shillong, क प्रभावक (अधिक अधिक विकास